

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. lapkričio 26 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0224(COD)

14501/1/18
REV 1

RECH 499
COMPET 799
IND 359
MI 863
EDUC 436
TELECOM 421
ENER 393
ENV 786
REGIO 129
AGRI 569
TRANS 563
SAN 413
CADREFIN 370
CODEC 2060
IA 386

PRANEŠIMAS

nuo:	Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)
kam:	Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	14279/1/18 RECH 488 COMPET 776 IND 346 MI 838 EDUC 424 TELECOM 403 ENER 378 ENV 761 REGIO 121 AGRI 554 TRANS 544 SAN 398 CADREFIN 356 CODEC 2002 IA 381 REV 1
Komisijos dok. Nr.:	9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM 170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181 CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6
Dalykas:	Programos „Europos horizontas“ dokumentų rinkinys. Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa (2021–2027 m.) – Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės – <i>Dalinis bendras požiūris</i>

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 7 d., Komisija, remdamasi SESV 173, 182, 183 ir 188 straipsniais, pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės (2021–2027).
2. Tame pasiūlyme du dabartiniai teisės aktai (bendroji programa ir dalyvavimo ir sklaidos taisyklės) sujungiami į vieną teisės aktą.
3. 2021–2027 m. laikotarpiui numatytas 94,1 mlrd. EUR vertės (dabartinėmis kainomis) bendrosios programos įgyvendinimo finansinis paketas. Be to, Komisija siūlo programai „Europos horizontas“ skirti dar 3,5 mlrd. EUR iš „InvestEU“ fondo ir šią sumą sudėjus su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programai skirta 2,4 mlrd. EUR suma, bendra iš biudžeto skiriama suma mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų projektams iš viso sudaro 100 mlrd. EUR (88,7 mlrd. EUR 2018 m. kainomis). Europos gynybos fondo finansinis paketas sudaro 13 mlrd. EUR.
4. Siekiama, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų programa būtų susieta su kitomis programomis, pvz., Europos regioninės plėtros fondu (ERPF), Skaitmeninės Europos programa, Europos infrastruktūros tinklų priemone ir bendra žemės ūkio politika, o tai turėtų sudaryti sąlygas siekti bendrų tikslų.
5. Kadangi programa „Europos horizontas“ susieta su daugiamete finansine programa (DFP), visos nuostatos, kurios daro poveikį biudžetui, pateikiamos laužtiniuose skliaustuose (jos nepriklauso daliniam bendram požiūriui). Sinergijos, susijusios su finansavimu iš įvairių fondų, taip pat pateikiamos skliausteliuose. Todėl kelios įvairių straipsnių arba priedų¹ nuostatos nėra įtrauktos į dalinį bendrą požiūrį.

¹ 8, 9, 11, 18, 23 straipsniai ir IV priedas.

6. Taip pat yra ir su Europos gynybos fondo² tikslais bei bendromis veiklos kryptimis ir su trečiosioms šalims, kurios susijusios su programa „Europos horizontas“³, taikomomis nuostatomis, kurios yra horizontalaus pobūdžio ir priklauso nuo pažangos kitose srityse.
7. Be to, su Europos inovacijos ir technologijos institutu (EIT) susijusios nuostatos 1a priede yra pateiktos skliausteliuose, nes dėl jų dar bus deramasi techniniu lygmeniu.
8. Europos Parlamentas pranešėju dėl bendrosios programos paskyrė Europos Parlamento narį Dan NICA (S&D)⁴. Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas dėl pranešimo balsavo 2018 m. lapkričio 21 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę priėmė 2018 m. spalio 17 d.⁵, o Regionų komitetas savo nuomonę pateikė spalio 8–10 d. vykusioje plenarinėje sesijoje⁶.

II. DARBAS TARYBOJE

9. 2018 m. birželio mėn. pirmininkaujanti Bulgarija pradėjo diskusijas Mokslinių tyrimų darbo grupėje. Birželio ir liepos mėn. darbo grupė keitėsi nuomonėmis apie dviejų programos „Europos horizontas“ pasiūlymų pagrindinius ramsčius („paketus“), kaip buvo pasiūliusi pirmininkaujanti Austrija. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė iš delegacijų surinko tiek bendras, tiek konkrečias raštu pateiktas pastabas.
10. Minėto proceso metu Mokslinių tyrimų darbo grupė taip pat svarstė Komisijos poveikio vertinimą. Baigdamos darbą, delegacijos pripažino, kad Komisijos poveikio vertinime svarbių praleidimų ar faktinių klaidų nėra. Todėl darbo grupė pradėjo nagrinėti pasiūlymus⁷.

² 5 straipsnis.

³ 12, 18 ir 19 straipsniai.

⁴ Pranešėju dėl specialiosios programos paskirtas Europos Parlamento narys Christian EHLER (Europos liaudies partija), o dėl pranešimo Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas balsavo 2018 m. lapkričio 21 d.

⁵ Dok. 13758/18 (nuomonė dėl bendrosios programos ir specialiosios programos).

⁶ Dok. 13759/18 (nuomonė dėl bendrosios programos ir specialiosios programos).

⁷ Dok. 13566/18.

11. Pirmininkaujanti valstybė narė, remdamasi per praėjusius mėnesius surinkta svarstymo medžiaga, 2018 m. rugsėjo 3 d. darbo grupėje pristatė pirmą kompromisinį tekstą. Nuo rugsėjo mėn. pradžios darbo grupė intensyviai nagrinėjo nuolat atnaujinamus pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinius tekstus.
12. Naujausią pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinį tekstą Mokslinių tyrimų darbo grupė išnagrinėjo 2018 m. lapkričio 15 d. Remdamasi diskusijomis, pirmininkaujanti valstybė narė, siekdama parengti kompromisinį tekstą Nuolatinių atstovų komitetui, dar padarė pakeitimų.
13. 2018 m. lapkričio 21 d. Nuolatinių atstovų komitetas aptarė pagrindinius neišspręstus klausimus, kurie buvo pateikti pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame tekste. Dalyvių skaičiaus didinimui ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimui skirtoms priemonėms buvo plačiai pritarta („Pažangios Europos“ dokumentų rinkinys). Kai kurios delegacijos (HU, LT, PL, SK) vis dar reiškė susirūpinimą dėl įvairių priežasčių. Pirmininkaujanti valstybė narė nusprendė, kad šis rinkinys liks pridėtame tekste ir kad dėl to diskutuoti daugiau nereikia.
14. Dviem Prancūzijos delegacijos pasiūlytiems pakeitimams buvo plačiai pritarta Nuolatinių atstovų komitete ir jie buvo įtraukti į pridėtą tekstą. Priede pateikti pakeitimai, palyginti su pirmininkaujančios valstybės narės Nuolatinių atstovų komitetui pateiktu kompromisiniu tekstu⁸, yra šiose teksto dalyse:
 - 7 straipsnio 2 dalis
 - 26 straipsnio 1 ir 2 dalys.
15. Pasibaigus diskusijoms, Nuolatinių atstovų komitetas nusprendė priede pateiktą tekstą kartu su pagrindiniais neišspręstais klausimais, kaip nurodyta toliau III skyriuje, perduoti 2018 m. lapkričio 29–30 d. Tarybos (konkurencingumas) posėdžiui.
16. Minėti pakeitimai taip pat nurodyti priede: naujas tekstas pažymėtas **parvyškintuoju šriftu ir pabrauktas**, o išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].

⁸ Dok. 14279/1/2018 REV1.

17. Malta pateikė pareiškimą dėl mokslinių tyrimų žmogaus embriono kamieninių ląstelių srityje, kuris bus pridėtas prie Tarybos posėdžio protokolo. Komisija pareiškė, kad ji ketina pateikti pareiškimą dėl to paties klausimo, kai teisės aktas bus galutinai priimamas, kaip buvo padaryta dabartinės bendrosios programos atveju (deklaracija 2013/C 373/02). Lenkija taip pat pareiškė, kad ji pateiks pareiškimą dėl 14 ir 15 straipsnių.

III. PAGRINDINIAI NEIŠSPRESTI KLAUSIMAI

19. Bendra programos struktūra. Dauguma delegacijų palankiai vertina tai, kad II veiklos srityje veiksmų grupė „Įtrauki ir saugi visuomenė“ skaidoma į veiksmų grupę „Kultūra ir įtrauki visuomenė“ ir veiksmų grupę „Civilinė visuomenės sauga“. Papildomas veiksmų grupių skaidymas pasirodė labiau prieštaringas: nors kai kurios delegacijos (EE, EL, FI, IE, SE) buvo skeptiškai nusiteikusios dėl veiksmų grupių skaidymo ir (arba) jų tolesnio skaidymo, atskiro veiksmų grupės dėl judumo sukūrimui yra plačiai pritariama ir tai atsispindi dabartiniame tekste.
20. Vis dėlto kelios delegacijos pritartę atskirai veiksmų grupei dėl kosmoso: CZ, ES, FR, IT, LU, PL, PT. Kai kurios iš jų su kosmosu susijusiai veiklai paprašė bent jau atskiros biudžeto eilutės ir programos komiteto. Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo sujungti visą su kosmosu susijusią veiklą į vieną bendrą veiksmų grupę („Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“).
21. Delegacijos palankiai vertino tai, kad I veiklos srityje „Pažangus mokslas“ toliau paliekamos jau dabartinėje bendrojoje programoje nustatytos priemonės. Pasibaigus diskusijoms techniniu lygmeniu, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė intervencinę sritį, kurioje numatyta parama tyrėjams grįžtant į jų kilmės šalį Sąjungoje ir į Sąjungą. Kai kurios delegacijos (BE, DE, DK, FI, FR, IE, NL, SE) ir Komisija abejojo dėl Europos pridėtinės vertės, jei pagal bendrąją programą būtų finansuojamas tyrėjų grįžimas Sąjungoje. Kitos delegacijos (CZ, EE, EL, ES, HR, IT, MT, LT, LV, PT, SI ir SK) šiai idėjai pritarė, o dar kitos (CY ir UK) jai neprieštaravo ir pabrėžė, kad nuostatas dar reikia patobulinti ir kad reikia atsižvelgti galimą poveikį biudžetui.

Europos inovacijų taryba (EIC), kuri yra nauja struktūra pasiūlyme dėl programos „Europos horizontas“, buvo išsamiai aptariama techniniu lygmeniu. Kelios delegacijos paprašė, kad EIC pagal programą „Accelerator“, teiktų ne tik mišrų finansavimą, bet ir tik dotacijoms skirtą paramą ir tik nuosavam kapitalui skirtą paramą. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė numatė ribotą tik dotacijoms skirtos paramos galimybę. Lieka neatsakyti klausimai dėl tik dotacijoms skirtos paramos dalies. Kai kurios delegacijos pritaria apribojimui (DE, DK, EL, FR, LV, PL), o kitos (CZ, ES, FI, IE, IT, LT, MT, NL, SE, UK) nemano, kad šiai priemonei reikėtų nustatyti ribą. Kitos delegacijos (ES, HR, IE, IT, LT, MT, SI, SK) pageidautų apriboti paramą pagal EIC programą „Accelerator“, teikiant ją tik MVĮ ir neskiriant jos mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms. BG, FI ir IT kėlė bendrus klausimus dėl EIC struktūros.

Be to, pirmininkaujanti valstybė narė panaikino galimybę tiesiogiai pateikti pasiūlymus pagal nacionalines arba regionines programas vertinimui tik pagal vieną– rizikos lygio – kriterijų. Kelios delegacijos (BE, DE, EL, FR, NL) paprašė vėl įtraukti šią nuostatą.

22. Kai kurios programos „Europos horizontas“ dalys gali būti įgyvendinamos kuriant Europos partnerystes. Reglamente numatomos trys Europos partnerysčių formos: bendro programavimo, bendro finansavimo ir institucionalizuotoji. Derybose delegacijos pabrėžė, kad kuriant ir įgyvendinant partnerystes jos norėtų aktyviai dalyvauti nuo pat pradžių ir kad partnerystėse turėtų būti galima dalyvauti iš visos Europos. Nors potencialios partnerystės sritis specialiojoje programoje ketinama nustatyti vėlesniame etape, atrankos, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo kriterijai yra išdėstyti pridėto teksto III priede. Pirmininkaujanti valstybė narė 8 straipsnio 2 dalies a punkte įrašė nuostatą, pagal kurią iki tam tikros procentinės dalies ribojama Europos partnerysčių biudžeto dalis programoje „Europos horizontas“ (vadinamoji „viršutinė riba“). Kelios delegacijos (BE, BG, CY, DE, EE, EL, HR, HU, LT, LV, MT, PL, PT, SI, SK) šiai idėjai neprieštaravo arba jai atvirai pritarė. Kita delegacijų grupė (DK, FI, FR, IT, NL, SE) pareiškė susirūpinimą dėl partnerysčių apribojimo. Abiejų grupių delegacijos pabrėžė, kad prieš priimant galutinį sprendimą šiuo klausimu, būtina surengti įrodymais pagrįstą diskusiją. Pirmininkaujanti valstybė narė pritaria 8 straipsnyje numatytai viršutinei ribai, tačiau nusprendė nesiūlyti konkretaus procentinio dydžio. Procentinė dalis pažymėta skliaustuose ir dėl jos bus tariamasi tik vėlesniame derybų etape, galbūt atsižvelgiant į tolesnį darbą, susijusį su derybomis dėl DFP.
23. DK⁹ ir UK pareiškė parlamentinio tikrinimo išlygas.
24. Komisija pasilieka teisę nustatyti savo poziciją dėl viso kompromisinio pasiūlymo. Jos išlyga daugiausia susijusi su Europos gynybos fondo įtraukimu, bendros II veiklos srities struktūros pakeitimais (EIT integravimas į reglamentą, o ne į specialiąją programą, veiksmų grupių skaidymas), galimais Europos partnerysčių apribojimais ir su EIC susijusiais pakeitimais.

IV. IŠVADA

25. Todėl Tarybos prašoma patvirtinti pirmininkaujančios Austrijos pateiktą kompromisinį pasiūlymą, kuris pateikiamas šio pranešimo priede, ir priimti dalinį bendrą požiūrį 2018 m. lapkričio 29–30 d. įvyksiančiame posėdyje.

⁹ DK jau panaikino parlamentinio tikrinimo išlygą.

**PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, KURIUO
NUSTATOMA BENDROJI MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROGRAMA
„EUROPOS HORIZONTAS“ IR SU JA SUSIJUSIOS DALYVAVIMO IR SKLAIDOS
TAISYKLĖS**

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (toliau – Programa) ir pagal ją vykdomiems netiesioginiams veiksams taikomos dalyvavimo ir sklaidos taisyklės.
2. Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.
3. Programa įgyvendinama vykdant:
 - a) Sprendimu .../.../ES¹⁰ sukurtą specialiąją programą;
 - aa) Reglamentu (EB) Nr. 294/2008 įsteigtam Europos inovacijos ir technologijos institutui skiriant finansinį įnašą
 - b) Reglamentu .../.../ES sukurtą specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų programą (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas).

¹⁰

4. Šiame reglamente vartojami terminai „Europos horizontas“, „Programa“ ir „specialioji programa“ yra susiję tik su 3 dalies a punkte nurodytos specialiosios programos klausimais, nebent būtų aiškiai nurodyta kitaip.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) mokslinių tyrimų infrastruktūra – bazė, iš kurios mokslinių tyrimų bendruomenės aprūpinamos ištekliais ir paslaugomis, kad jos galėtų vykdyti mokslinius tyrimus ir skatinti inovacijas savo srityse. Ši apibrėžtis apima susijusius žmogiškuosius išteklius ir taikoma pagrindinei įrangai ar prietaisų rinkiniams; su žiniomis susijusioms bazėms, pavyzdžiui, kolekcijoms, archyvams ar mokslinių duomenų infrastruktūrai, skaičiavimo sistemoms, ryšių tinklams ir visai kitai unikalaus pobūdžio infrastruktūrai, kuria gali naudotis išorės naudotojai ir kuri yra būtina mokslinių tyrimų ir inovacijų srities pažangumui užtikrinti. Atitinkamais atvejais šios bazės gali būti naudojamos ne tik moksliniams tyrimams, bet ir, pavyzdžiui, švietimo ar viešųjų paslaugų tikslais ir gali būti sutelktos vienoje vietoje, būti virtualios arba paskirstytos;
- 2) pažangiosios specializacijos strategija – pažangiosios specializacijos strategija, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1303/2013¹¹ ir atitinkanti Reglamente (ES) XX [Bendrųjų nuostatų reglamente] nustatytas reikiamas sąlygas;

¹¹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

- 3) Europos partnerystė – iniciatyva, kurioje Sąjunga, pasirengusi valstybėms narėms ir (arba) asocijuotosioms šalims anksti pradėjus dalyvauti, ir privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriai (pavyzdžiui, pramonės subjektai, mokslinių tyrimų organizacijos, vietos, regioninio, nacionalinio ar tarptautinio lygmens įstaigos, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijos, be kita ko, fondai) įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos, be kita ko, susijusios su rezultatų panaudojimu rinkoje, reglamentavimo sistemoje ar politikoje, programos rengimą ir įgyvendinimą;
- 4) atviroji prieiga – nemokamos internetinės prieigos prie vykdančių veiksmus, finansuojamus pagal Programą, gautų mokslinių tyrimų produktų suteikimo galutiniam naudotojui praktika, kaip numatyta šio reglamento 10 straipsnyje ir 35 straipsnio 3 dalyje;
- 4a) atvirasis mokslas – naujas požiūris į mokslo procesą, grindžiamas bendradarbiavimu ir naujais žinių sklaidos būdais naudojant skaitmenines technologijas ir naujas bendradarbiavimo priemones;
- 5) misija – įvairių sričių ir sektorių veiksmų visuma, kuria siekiama
 - per nustatytą laiką pasiekti išmatuojamą tikslą, kurio nebūtų įmanoma pasiekti vykdančių atskirus veiksmus,
 - mokslu bei technologijomis padaryti poveikį visuomenei ir
 - būti aktualūs įvairiems Europos piliečiams;
- 6) ikiprekybiniai viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kurių objektas yra mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos, kurios teikiamos rinkos sąlygomis dalijantis riziką bei naudą ir etapais vykdančių konkurencingą technologinę plėtrą, ir kuriuose perkamos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos yra aiškiai atskirtos nuo galutinių produktų naudojimo komerciniu mastu;
- 7) novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kuriuose perkančiosios organizacijos veikia kaip pirmieji dideliu komerciniu mastu dar netiekiamų novatoriškų prekių ar netiekiamų novatoriškų paslaugų klientai ir kurie gali apimti atitikties bandymus;
- 8) prieigos teisės – teisės naudotis rezultatais ar pirmine informacija;

- 9) pirminė informacija – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialūs ar nematerialūs duomenys, praktinė patirtis arba informacija, įskaitant teises, kaip antai intelektinės nuosavybės teises, kuriuos: gavėjai turi prieš prisijungdami prie veiksmo ir gavėjai yra raštu nurodę kaip būtinus norint įgyvendinti veiksmą arba naudotis jo rezultatais;
- 10) sklaida – viešas rezultatų atskleidimas tinkamomis priemonėmis (išskyrus su rezultatų apsauga ar naudojimusi susijusias priemones), įskaitant mokslines publikacijas bet kokiose žiniasklaidos priemonėse;
- 11) naudojimasis – rezultatų naudojimas tolesnėje mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje, išskyrus veiklą, kurią apima atitinkamas veiksmas, arba produkto ar proceso projektavimo, kūrimo, gamybos ir pateikimo rinkai ar paslaugos kūrimo ir teikimo veikloje, arba standartizavimo veikloje;
- 12) sąžiningos ir pagrįstos sąlygos – tinkamos sąlygos, įskaitant galimas finansines sąlygas arba nemokamo naudojimosi sąlygas, kurias nustatant atsižvelgiama į konkrečias prašymo suteikti prieigą aplinkybes, pavyzdžiui, rezultatų arba pirminės informacijos, prie kurių prašoma prieigos, realią ar potencialią vertę ir (arba) numatomo naudojimosi mastą, trukmę ar kitas savybes;
- 13) finansavimo įstaiga – Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta įstaiga ar organizacija, išskyrus Komisiją, kuriai Komisija yra pavedusi Programos biudžeto vykdymo užduotis;
- 14) tarptautinė Europos mokslinių tyrimų organizacija – tarptautinė organizacija, kurios daugumą narių sudaro valstybės narės ar asocijuotosios šalys ir kurios pagrindinis tikslas – skatinti mokslo ir technologijų srities bendradarbiavimą Europoje;
- 15) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba juridinio asmens statuso neturintis subjektas pagal Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punktą;

- 16) ne pelno teisės subjektas – teisės subjektas, kuris pagal savo teisinę formą yra pelno nesiekiantis arba kuriam nustatyta įstatymų ar statutų numatyta pareiga neskirstyti pelno savo akcininkams ar atskiriems nariams;
- 16a) MVĮ – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB¹²;
- 17) mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės – subjektai, kuriuose dirba ne daugiau kaip 499 darbuotojai ir kurie nėra MVĮ;
- 17a) pradedančioji įmonė – laikina organizacija ankstyvuoju įmonės gyvavimo etapu, kurianti inovacijas, kuriomis siekiama pakartojamo ir plečiamo verslo modelio;
- 18) rezultatai – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialus ar nematerialus veiksmo rezultatas, pavyzdžiui, duomenys, praktinė patirtis ar informacija, kuriuos galima apsaugoti arba ne, taip pat visos su jais susijusios teisės, įskaitant intelektinės nuosavybės teises;
- 18a) mokslinių tyrimų produktai – rezultatai, prie kurių mokslinių publikacijų, duomenų ar kitų sukurtų produktų ir procesų, pavyzdžiui, programinės įrangos, algoritmų, protokolų ir elektroninių „užrašų knygučių“ pavidalu gali būti suteikta internetinė prieiga;
- 19) pažangumo ženklas – pripažintas žymuo, rodantis, kad pagal kvietimą teikti pasiūlymus pateiktas pasiūlymas pranoko visas darbo programoje nustatytas vertinimo ribines vertes, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui darbo programoje numatyto biudžeto;
- 20) darbo programa – pagal specialiosios programos¹³ 12 straipsnį Komisijos priimtas tos programos įgyvendinimo dokumentas arba finansavimo įstaigos priimtas analogiško turinio ir struktūros dokumentas;

¹²

¹³ OL

- 21) grąžintinas avansas – mišraus finansavimo iš programos „Europos horizontas“ arba EIC lėšų dalis, kuri atitinka Finansinio reglamento X antraštinėje dalyje nurodytą paskolą, tačiau yra ne pelno pagrindais tiesiogiai teikiama Sąjungos, siekiant padengti veiklos, susijusios su inovacijų veiksmu, išlaidas ir yra gavėjo grąžintina Sąjungai sutartyje numatytais sąlygomis;
- 22) sutartis – Komisijos arba finansavimo įstaigos sudarytas susitarimas su teisės subjektu, kuris įgyvendina inovacijų ir naudojimo rinkoje veiklą ir kuriam teikiamas mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ arba EIC lėšų;
- 23) įslaptinta informacija – Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/444 3 straipsnyje apibrėžta ES įslaptinta informacija, taip pat valstybių narių įslaptinta informacija, trečiųjų šalių, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo susitarimus, įslaptinta informacija ir tarptautinių organizacijų, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo susitarimus, įslaptinta informacija;
- 24) derinimo operacija – ES biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 dalį, kuriais negrąžintinos paramos formos ir (arba) ES biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- 25) mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ arba EIC lėšų – inovacijų ir naudojimo rinkoje veiklai skirta viena bendra finansinė parama, kurią sudaro konkretus dotacijos ar grąžintino avanso ir investicijų į nuosavą kapitalą derinys;
- 27) viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, apibrėžti Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 [Finansinis reglamentas] 2 straipsnio 49 dalyje;
- 28) susiję subjektai – visi juridiniai subjektai, apibrėžti Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 [Finansinis reglamentas] 187 straipsnio 1 dalyje;

- 30) inovacijų ekosistemos – ekosistema, kuri ES lygmeniu sutelkia veikėjus ar subjektus, kurių funkcinis tikslas – įgalinti technologijų plėtrą ir inovacijas. Jos apima materialinių išteklių (pvz., fondų, įrangos ir bazių), institucinių subjektų (pvz., aukštojo mokslo institucijų ir paramos paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros organizacijų, bendrovių, rizikos kapitalo subjektų ir finansų tarpininkų), nacionalinių, regioninių ir vietos politikos formavimo ir finansavimo subjektų santykius;
- 31) mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekianti valstybė narė – valstybė narė, kuri pagal 4 dalį „Dalyvių skaičiaus didinimas ir keitimasis kompetencija“ gali pateikti pasiūlymą kaip koordinatorė.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas – Sąjungos investicijomis į mokslinius tyrimus ir inovacijas užtikrinti poveikį mokslui, technologijoms, ekonomikai ir visuomenei, siekiant stiprinti Sąjungos mokslinę ir technologinę bazes, skatinti jos konkurencingumą visose valstybėse narėse, be kita ko, jų pramonės sektoriuje, įgyvendinti strateginius Sąjungos prioritetus ir padėti spręsti pasaulinius uždavinius, be kita ko, siekti darnaus vystymosi tikslų laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų, ir stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę. Todėl šia Programa, daugiausia dėmesio skiriant tiems tikslams ir veiklai, kurių veikdamos pavieniui valstybės narės negali veiksmingai pasiekti ir vykdyti, o tik bendradarbiaudamos, bus kuo labiau didinama Sąjungos pridėtinė vertė.
2. Konkretūs Programos tikslai:
 - a) skatinti mokslinę kompetenciją, padėti kurti ir skleisti kokybiškas naujas fundamentines ir taikomąsias žinias, gerinti tyrėjų įgūdžius, mokymą bei judumą, pritraukti talentus visais lygmenimis ir prisidėti prie visapusiško Sąjungos talentų grupės dalyvavimo pagal šią Programą remiamuose veiksmuose;

- b) kurti žinias, didinti mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį įvairių krypčių Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui ir, siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, *inter alia*, įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus, skatinti pramonę, visų pirma MVĮ, ir visuomenę pradėti naudoti novatoriškus sprendimus;
- c) skatinti visų rūšių inovacijas, sudaryti palankesnes sąlygas technologinei plėtrai, demonstracinei veiklai ir žinių perdavimui ir aktyviau naudoti novatoriškus sprendimus;
- d) optimizuoti Programos rezultatus siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir puoselėti kompetencija pagrįstą dalyvavimą iš visų valstybių narių programoje „Europos horizontas“ ir sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimo ryšiams užmegzti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.

4 straipsnis

Programos struktūra

1. Programos struktūrą sudaro šios dalys, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnyje nustatytų bendrojo ir konkrečių tikslų:
 - 1) I veiklos sritis „Pažangus mokslas“, kurią sudaro šie elementai:
 - a) Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT);
 - b) programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“;
 - c) mokslinių tyrimų infrastruktūra.
 - 2) II veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, kurią sudaro šie elementai, atsižvelgiant į tai, kad socialiniai ir humanitariniai mokslai visose veiksmų grupėse užims svarbią vietą:
 - a) veiksmų grupė „Sveikata“;
 - b) veiksmų grupė „Kultūra ir įtrauki visuomenė“;

- c) veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“;
 - d) veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
 - e) veiksmų grupė „Klimatas ir energetika“;
 - ee) veiksmų grupė „Judumas“;
 - f) veiksmų grupė „Bioekonomika, maistas, gamtos ištekliai ir aplinka“;
 - g) nebranduoliniai tiesioginiai Jungtinio tyrimų centro (JRC) veiksmai;
- 3) III veiklos sritis „Novatoriška Europa“, kurią sudaro šie elementai:
- a) Europos inovacijų taryba (EIC);
 - b) Europos inovacijų ekosistemos;
 - c) Reglamentu (EB) Nr. 294/2008 įsteigtas Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT).
- 4) Dalis „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“, kurią sudaro šie elementai:
- a) dalyvių skaičiaus didinimas ir keitimasis kompetencija;
 - b) Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos reformavimas ir gerinimas.

2. I priede nustatytos bendros veiklos kryptys.

5 straipsnis

Gynybos tikslams pritaikyta veikla

1. Pagal 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytą specialiąją programą vykdoma veikla, nustatyta Reglamente ..., kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas, dėmesys sutelkiamas vien į pritaikymą gynybos tikslams, laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatyto tikslo.
2. Šis reglamentas, išskyrus šį straipsnį, 1 straipsnį ir 9 straipsnio 1 dalį, netaikomas 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytai specialiajai programai.
3. 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytos specialiosios programos atžvilgiu nustatomi šie Programos tikslai ir bendros veiklos kryptys:
 - [a) veikla, kuria siekiama skatinti Europos gynybos pramoninės ir technologinės bazės konkurencingumą pasauliniu mastu, veiksmingumą ir inovacinį pajėgumą;
 - b) veikla, kuria siekiama skatinti geriau išnaudoti pramonės inovacijų kūrimo, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros potencialą kiekviename pramoninio gyvavimo ciklo etape pritaikymui gynybos tikslams ir taip prisidėti prie Sąjungos strateginio savarankiškumo.]

6 straipsnis

ES finansavimo įgyvendinimas ir jo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis finansavimo įstaigomis taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal Programą vykdomiems netiesioginiams veiksams gali būti teikiamas bet kokios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, visų pirma dotacijos – pagrindinė pagal Programą teikiamos paramos forma. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas pasitelkiant apdovanojimus, viešuosius pirkimus ir finansines priemones, naudojant derinimo operacijas ir paramą nuosavam kapitalui pagal EIC programą „Accelerator“.

3. Šiame reglamente nustatytos dalyvavimo ir sklaidos taisyklės taikomos netiesioginiams veiksams.
4. II priede nustatytos ir apibrėžtos pagrindinės veiksmų, kuriuos galima vykdyti pagal Programą, rūšys. Visiems Programos tikslams gali būti lanksčiai naudojamas visų formų finansavimas – finansavimo forma pasirenkama atsižvelgiant į konkrečių tikslų reikmes ir ypatybes.
5. Pagal Programą remiami ir JRC vykdomi tiesioginiai veiksmai. Kai šiais veiksmais prisidedama prie iniciatyvų, parengtų pagal SESV 185 arba 187 straipsnį, šis įnašas nėra laikomas toms iniciatyvoms skirtu finansinio įnašo dalimi.
6. Specialiosios programos¹⁴ ir EIT¹⁵ įgyvendinimas:
 - a) palengvinamas skaidriais daugiamečiais strateginiais mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planais, kaip nustatyta specialiojoje programoje, visų pirma kalbant apie veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, glaudžiai įtraukiant valstybes nares ir atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų ir, jei taikytina, piliečių nuomones apie prioritetus ir tinkamas naudoti veiksmų rūšis bei įgyvendinimo formas;
 - b) atspindi tarptautinį bendradarbiavimą, plėtojant mokslinių tyrimų ir inovacijų bendradarbiavimo ryšius visoje Sąjungoje ir už jos ribų, atvirąjį mokslą bei lygias galimybes ir socialinių ir humanitarinių mokslų indėlį – horizontaliuosius principus;
 - c) užtikrina derėjimą su kitomis susijusiomis Sąjungos programomis ir didina sąveiką su nacionalinėmis ir regioninėmis finansavimo programomis ir prioritetais ir taip stiprina EMTE.
7. Veikla pagal programą „Europos horizontas“ visų pirma vykdoma pagal atvirus ir konkurencingus kvietimus teikti pasiūlymus, be kita ko, įgyvendinant misijas ir Europos partnerystes.

¹⁴ [Dok. 9870/18.]

¹⁵

8. Vykdam 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT priskiriamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, dėmesys sutelkiamas vien tik į pritaikymą civiliniams tikslams.
9. Įgyvendinant Programą užtikrinama, kad būtų skatinama laikytis lygių galimybių visiems principo, ir užtikrinamas lyčių aspekto integravimo įgyvendinimas ir lyčių aspekto įtraukimas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį. Dėmesio skiriama tam, kad, atsižvelgiant į padėtį atitinkamų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, būtų skatinama užtikrinti lyčių pusiausvyrą vertinimo komisijose ir tokiuose organuose kaip ekspertų grupės.

7 straipsnis

Misijos

1. Misijos programuojamos veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, tačiau joms gali būti naudingi ir pagal kitas Programos dalis vykdomi veiksmai. Misijos grindžiamos uždaviniais, kurie aktualūs įvairiems Europos piliečiams, ir jos sudaro sąlygas konkuruojantiems sprendimams, o tai sukuria pridėtinę vertę ir daro poveikį visai Europai.
2. Misijos [...] **apibrėžiamos** ir įgyvendinamos pagal specialiąją programą, užtikrinant aktyvų ir ankstyvą valstybių narių dalyvavimą. Pagal misijas teikiami pasiūlymai vertinami laikantis 26 straipsnio.
3. Misijos:
 - a) turi aiškų mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį, kuria ES pridėtinę vertę ir padeda įgyvendinti Sąjungos prioritetus ir programos „Europos horizontas“ tikslus, nustatytus 3 straipsnyje;
 - b) yra drąsios ir įkvepiančios ir turi didelės svarbos bei daro didelį poveikį mokslui, technologijoms, visuomenei ir (arba) ekonomikai, ir (arba) politikai;
 - c) rodo aiškią kryptį ir yra tikslinės, išmatuojamos, įgyvendintinos per nustatytą laiką ir turi aiškias biudžeto ribas;

- d) yra atrenkamos skaidriai ir daugiausia susijusios su plataus užmojo, bet realistiškais tikslais ir mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų veikla;
 - e) skatina tarpdisciplininę (įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus) veiklą ir sudaro sąlygas aktyviai dalyvauti suinteresuotiesiems subjektams iš viešojo ir privačiojo sektorių, įskaitant piliečius ir galutinius naudotojus, ir apima įvairių technologinio pasirengimo lygių, įskaitant žemesnius technologinio pasirengimo lygius, veiklą;
 - f) gali būti įgyvendinamos taikant daugialypius principu „iš apačios į viršų“ pagrįstus požiūrius ir sprendimus, atsižvelgiant į žmogaus ir visuomenės poreikius bei jiems teikiamą naudą ir pripažįstant įvairių indėlių svarbą šių misijų įgyvendinimui.
4. Komisija stebi ir vertina kiekvieną misiją pagal šio reglamento V priedą, įskaitant pažangą įgyvendinant trumpalaikes, vidutinės trukmės ir ilgalaikes užduotis; tai apima misijų įgyvendinimą, stebėseną ir laipsnišką veiklos nutraukimą. Pirmą pagal programą „Europos horizontas“ nustatytą misijų peržiūrą vykdoma ne vėliau kaip 2023 m. ir prieš priimant bet kokią sprendimą dėl naujų misijų sukūrimo, vykdomų misijų tęsimo, užbaigimo arba krypties pakeitimo.

8 straipsnis

Europos partnerystės

1. Kai kurios programos „Europos horizontas“ dalys gali būti įgyvendinamos kuriant Europos partnerystes. Dalyvauti Europos partnerystėse Sąjunga gali bet kuriuo iš šių būdų:
- a) dalyvauti partnerystėse, pagrįstose Komisijos ir 2 straipsnio 3 punkte nurodytų partnerių sudarytais susitarimo memorandumais ir (arba) sutartimis įformintais susitarimais, kuriuose nurodomi partnerystės tikslai, susiję visų dalyvaujančių šalių įsipareigojimai dėl partnerių finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai, gautini produktai ir ataskaitų teikimo sąlygos. Juose taip pat nurodoma papildoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurią vykdo partneriai arba kuri vykdoma pagal Programą (bendrai programuojamos Europos partnerystės);

- b) dalyvauti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programoje, kurioje nurodomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini produktai ir kuri grindžiama partnerių įsipareigojimu teikti finansinius ir (arba) nepiniginius įnašus ir kiekvieno jų vykdomos veiklos integravimu pagal bendro programos finansavimo veiksmą, ir teikti tai programai finansinį įnašą (bendrai finansuojamos Europos partnerystės); [leidžiama teikti finansinius įnašus, gautus iš ESI fondų, ir jie laikomi nacionaliniu įnašu;]
- c) dalyvauti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programose, kurias pagal SESV 185 straipsnį vykdo kelios valstybės narės arba pagal SESV 187 straipsnį įsteigtos įstaigos, kaip antai bendrosios įmonės, arba pagal EIT reglamentą įsteigtos EIT žinių ir inovacijos bendrijos, ir teikti toms programoms finansinius įnašus (institucionalizuotosios Europos partnerystės). Tokios partnerystės įgyvendinamos tik jei įgyvendinant kitas programos „Europos horizontas“ dalis, įskaitant kitų rūšių Europos partnerystes, nebūtų pasiekti tikslai arba nebūtų padarytas reikalingas numatomas poveikis ir jei tai pateisinama atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą ir didelį integravimo laipsnį. Įgyvendinant pagal SESV 185 straipsnį arba 187 straipsnį sukurtas partnerystes vykdomas centralizuotas visų finansinių įnašų valdymas, laikantis principo, kad vienos dalyvaujančios valstybės įnašas nebus naudojamas gavėjui iš kitos dalyvaujančios valstybės remti, išskyrus atvejus, kai visos atitinkamos dalyvaujančios valstybės susitaria kitaip. Tokių partnerysčių taisyklėse, *inter alia*, nurodomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini produktai, taip pat partnerių susiję įsipareigojimai dėl finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų. [Leidžiama teikti finansinius įnašus, gautus iš ESI fondų, ir jie laikomi nacionaliniu įnašu.]

2. Europos partnerystės:

- a) kuriamos Europos arba pasauliniams uždaviniams spręsti tik tais atvejais, kai padeda įgyvendinti programos „Europos horizontas“ tikslus veiksmingiau, nei tai padarytų viena Sąjunga. Toms dalims skiriama pakankama programos „Europos horizontas“ biudžeto dalis, neviršijanti [XY] proc., kiekvienoje II veiklos srities veiksmų grupėje; didžioji biudžeto dalis skiriama veiksmams, vykdomiems ne pagal Europos partnerystes;

- b) atitinka Sąjungos pridėtinės vertės, skaidrumo, atvirumo, poveikio Europoje ir Europai, sverto poveikio pakankamu mastu, ilgalaikio finansinio visų susijusių šalių įsipareigojimo, lankstumo įgyvendinant, derėjimo su Sąjungos, vietos, regioninėmis, nacionalinėmis ir, kai aktualu, tarptautinėmis iniciatyvomis ir jų tarpusavio veiksmų koordinavimo bei papildomumo principus;
- c) grindžiamos aiškiu gyvavimo ciklo principu, yra ribotos trukmės ir apima sąlygas, pagal kurias laipsniškai nutraukiamas finansavimas pagal Programą.

III priede pateikiamos jų atrankos, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir laipsniško veiklos nutraukimo nuostatos ir kriterijai.

9 straipsnis

Biudžetas

1. 2021–2027 m. bendrosios programos įgyvendinimo finansinį paketą sudaro 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT) skirta [94 100 000 000 EUR suma dabartinėmis kainomis] ir 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytai specialiajai programai skirta [13 000 000 000 EUR suma dabartinėmis kainomis].
2. 1 dalyje nurodyta suma, skirta 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, preliminariai paskirstoma taip:
 - a) I veiklos sričiai „Atvirasis mokslas“ 2021–2027 m. skiriama [25 800 000 000 EUR], iš kurių:
 - 1) [16 600 000 000 EUR] – Europos mokslinių tyrimų tarybai;
 - 2) [6 800 000 000 EUR] – programai „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“;
 - 3) [2 400 000 000 EUR] – mokslinių tyrimų infrastruktūrai;

- b) II veiklos sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir pramonės konkurencingumas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama [52 700 000 000 EUR], iš kurių:
- 1) [7 700 000 000 EUR] – veiksmų grupei „Sveikata“;
 - 2) [2 800 000 000 EUR] – veiksmų grupei „Įtrauki ir saugi visuomenė“;
 - 3) [15 000 000 000 EUR] – veiksmų grupei „Skaitmeninė ekonomika ir pramonė“;
 - 4) [15 000 000 000 EUR] – veiksmų grupei „Klimatas, energetika ir judumas“;
 - 5) [10 000 000 000 EUR] – veiksmų grupei „Maistas ir gamtos ištekliai“;
 - 6) [2 200 000 000 EUR] – nebranduoliniams tiesioginiams Jungtinio tyrimų centro (JRC) veiksmams;
- c) III veiklos sričiai „Atvirosios inovacijos“ 2021–2027 m. skiriama [13 500 000 000 EUR], iš kurių:
- 1) [10 500 000 000 EUR] – Europos inovacijų tarybai, įskaitant iki [500 000 000 EUR] Europos inovacijų ekosistemoms;
 - 2) [3 000 000 000 EUR] – Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT);
- d) Programos daliai „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ 2021–2027 m. skiriama [2 100 000 000 EUR], iš kurių:
- 1) [1 700 000 000 EUR] – keitimuisi kompetencija;
 - 2) [400 000 000 EUR] – Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemai reformuoti ir gerinti.

3. [Reaguodama į nenumatytas situacijas ar naujus pokyčius ir poreikius, Komisija gali, atlikdama metinę biudžeto sudarymo procedūrą, nukrypti nuo 2 dalyje nurodytų sumų daugiausia [10 proc.] Taip nukrypti neleidžiama nuo šio straipsnio 2 dalies b punkto 6 papunktyje nurodytos sumos ir šio straipsnio 2 dalyje Programos daliai „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ nustatytos bendros sumos.]
4. Iš 1 dalyje nurodytos sumos, 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, taip pat gali būti dengiamos pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitos veiklos išlaidos, būtinos Programai valdyti ir įgyvendinti, įskaitant visas administracines išlaidas, taip pat Programos tikslų įgyvendinimui vertinti. Be to, iš jos gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmams, susijusiais su Programos tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę ir administracinę paramą, kurios reikia Programai valdyti.
5. Prireikusi asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 4 dalyje nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.
6. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, truncančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.
7. Nedarant poveikio Finansiniam reglamentui, veiksmų, susijusių su projektais, įtrauktais į pirmąją darbo programą, išlaidos gali būti tinkamos finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.

8. [Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai, kuriuos galima perskirti pagal Reglamento (ES) XX [Bendrųjų nuostatų reglamento] 21 straipsnį, valstybių narių prašymu gali būti perskirti Programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies a punktą arba netiesiogiai pagal to paties straipsnio c punktą. Tie ištekliai naudojami atitinkamos valstybės narės labui, išskyrus atvejus, kai tos valstybės narės atitinkama valdymo institucija nusprendžia kitaip].
9. Programą „Europos horizontas“ numatyta įgyvendinti užtikrinant sąveiką su kitomis Sąjungos finansavimo programomis, kartu siekiant užtikrinti kuo didesnę supaprastinimą. IV priede pateikiamas nebaigtinis sąveikos su kitomis Sąjungos finansavimo programomis pavyzdžių sąrašas.

10 straipsnis

Atvirasis mokslas

1. Pagal šio reglamento 35 straipsnio 3 dalį užtikrinama atviroji prieiga prie mokslinių publikacijų, parengtų vykdant pagal Programą finansuojamus mokslinius tyrimus, ir atviroji prieiga prie mokslinių tyrimų duomenų, įskaitant tuos, kuriais grindžiamos mokslinės publikacijos. Atviroji prieiga prie mokslinių tyrimų duomenų taip pat užtikrinama laikantis principo „kiek įmanoma, atvira, bet, kiek būtina, uždara“. Skatinama suteikti atvirąją prieigą prie kitų mokslinių tyrimų produktų, be kita ko, naudingų MVĮ.
2. Užtikrinamas atsakingas mokslinių tyrimų duomenų tvarkymas, atitinkantis randamumo, prieinamumo, sąveikumo ir galimybės naudoti pakartotinai principus. Dėmesys taip pat skiriamas ilgalaikiam duomenų saugojimui.
3. Skatinama ir raginama ne tik suteikti atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų produktų ir atsakingai tvarkyti mokslinių tyrimų duomenis, bet ir taikyti kitus atvirojo mokslo metodus.

11 straipsnis

Papildomas finansavimas

Veiksmams, kuriems suteiktas pažangumo ženklas arba kurie atitinka visas šias sukaupias, santykinės sąlygas:

- a) jie buvo įvertinti atliekant pagal Programą paskelbto kvietimo teikti pasiūlymus procedūrą;
- b) jie atitinka tame kvietime teikti pasiūlymus nustatytus minimaliuosius kokybės reikalavimus;
- c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus tik dėl biudžeto apribojimų,

[gali būti skiriama parama iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo +“ arba Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, laikantis Reglamento (ES) XX [Bendrijų nuostatų reglamento] [67] straipsnio 5 dalies arba Reglamento (ES) XX [Bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos reglamento] [8] straipsnio, su sąlyga, kad tie veiksmų dera su atitinkamos programos tikslais. Taikomos fondo, iš kurio teikiama parama, taisyklės.]

12 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės¹⁶

- 1. Prie Programos gali prisijungti šios trečiosios valstybės:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytomis sąlygomis;

¹⁶ [Šis straipsnis yra DFP derybų schemos dalis ir todėl bus keičiamas remiantis horizontaliosiomis gairėmis. Manoma, kad ELPA narių asociacija turėtų laikytis specialiųjų sąlygų, nustatytų Sąjungos ir tų šalių susitarimuose.]

- b) stojančiosios valstybės, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- c) šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- d) trečiosios valstybės ir teritorijos, kurios atitinka visus šiuos kriterijus:
 - i. turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų;
 - ii. yra įsipareigojusios kurti taisyklėmis grindžiamą atviros rinkos ekonomiką, kurioje, be kita ko, sąžiningai ir teisingai taikomos intelektinės nuosavybės teisės ir kurią remia demokratinės institucijos;
 - iii. aktyviai propaguoja politiką, kuria siekiama didinti piliečių ekonominę ir socialinę gerovę.

Kiekvienos iš d punkte nurodytų trečiųjų valstybių prisijungimui prie Programos yra taikomos sąlygos, nustatytos konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo Sąjungos programoje, jeigu susitarime:

- užtikrinta teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;
- nustatytos dalyvavimo programose sąlygos, be kita ko, apskaičiuojami finansiniai įnašai atskiroms programoms ir jų administracinės išlaidos. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį šie įnašai sudaro asignuotąsias pajamas;

- trečiajai valstybei nesuteikiama galių priimti sprendimus dėl programos;
 - garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti jos finansinius interesus.
2. Nustatant kiekvienos trečiosios valstybės prisijungimo prie Programos sritį, atsižvelgiama į tikslą skatinti Sąjungos ekonomikos augimą diegiant inovacijas. Todėl asociacijos susitarimas su konkrečia šalimi, išskyrus EEE nares, stojančiąsias valstybes, šalis kandidates ir potencialias kandidates, gali būti netaikomas tam tikroms Programos dalims.
 3. Kai tikslinga, asociacijos susitarime numatomas Sąjungoje įsisteigusių teisės subjektų dalyvavimas analogiškose asocijuotųjų šalių programose laikantis jose nustatytų sąlygų.
 4. Finansinio įnašo dydžio nustatymo sąlygomis užtikrinama galimybė automatiškai ištaisyti reikšmingą disbalansą, palyginti su suma, kurią dalyvaudami Programoje gauna asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai, atsižvelgiant į Programos valdymo, vykdymo ir veikimo išlaidas.]

II ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYVAVIMO IR SKLAIDOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

13 straipsnis

Finansavimo įstaigos ir tiesioginiai JRC veiksmai

1. Finansavimo įstaigos gali nukrypti nuo šioje antraštinėje dalyje nustatytų taisyklių, išskyrus 14, 15 ir 16 straipsnius, tinkamai pagrįstais atvejais ir tik jei tai numatyta pagrindiniame akte, kuriuo įsteigiama finansavimo įstaiga arba kuriuo jai pavedamos biudžeto vykdymo užduotys, arba – jei jos yra Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii arba v papunkčiuose nurodytos finansavimo įstaigos – jei tai numatyta susitarime dėl įnašo ir jei tai būtina, atsižvelgiant į konkrečius jų veiklos poreikius arba veiksmo pobūdį.
2. Šioje antraštinėje dalyje nustatytos taisyklės netaikomos JRC vykdomiems tiesioginiams veiksams.

14 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, reikalavimus gauti finansavimą atitinka tik veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnyje nurodytų tikslų.

Nefinansuojamos šios mokslinių tyrimų sritys:

- a) veikla, kuria siekiama klonuoti žmones reprodukcijos tikslais;
 - b) veikla, kuria siekiama keisti žmogaus genetinį paveldą, jei tokie pakeitimai gali tapti paveldimi¹⁷;
 - c) veikla, kuria siekiama kurti žmogaus embrionus tik mokslinių tyrimų arba kamieninių ląstelių gavimo tikslais, įskaitant somatinių ląstelių branduolių perkėlimą.
2. Žmogaus kamieninių ląstelių – tiek suaugusių žmonių, tiek embrionų – moksliniai tyrimai gali būti finansuojami atsižvelgiant į mokslinio pasiūlymo turinį ir į susijusių valstybių narių teisinės sistemas. Mokslinių tyrimų veikla, kuri draudžiama visose valstybėse narėse, nefinansuojama nei Europos Sąjungoje, nei už jos ribų. Kurioje nors valstybėje narėje draudžiama veikla nefinansuojama toje valstybėje narėje.

15 straipsnis

Etika¹⁸

1. Visa pagal Programą vykdoma veikla atitinka etikos principus ir atitinkamus nacionalinius, Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus, be kita ko, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją bei jos papildomus protokolus.

Ypač daug dėmesio skiriama proporcingumo principui, teisei į privatumą, teisei į asmens duomenų apsaugą, teisei į asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, teisei į nediskriminavimą, būtinybei užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą ir aplinkos apsaugai.

¹⁷ Gali būti finansuojami moksliniai tyrimai, susiję su lytinių liaukų vėžio gydymu.

¹⁸ Vadovaudamasi galutiniu teisės aktu, Komisija pateiks deklaraciją dėl mokslinių tyrimų žmogaus embriono kamieninių ląstelių srityje kaip programos „Horizontas 2020“ atveju (Deklaracija 2013 / C 373/02).

2. Veiksme dalyvaujantys subjektai pateikia:
- a) etikos aspektų įsivertinimą, kuriame nurodomi ir smulkiai aprašomi visi numatomi etikos klausimai, susiję su finansuotos veiklos tikslu, įgyvendinimu ir tikėtinu poveikiu, be kita ko, patvirtinama atitiktis 1 daliai ir aprašoma, kaip ji bus užtikrinama;
 - b) patvirtinimą, kad veikla atitiks Visų Europos akademijų federacijos paskelbtą Europos mokslinių tyrimų etikos kodeksą ir kad nebus vykdoma jokia nefinansuotina veikla;
 - c) jei veikla vykdoma ne Sąjungoje – patvirtinimą, kad tokią pačią veiklą būtų leidžiama vykdyti valstybėje narėje; ir
 - d) jei veikloje naudojamos žmogaus embriono kamieninės ląstelės – atitinkamais atvejais išsami informacija apie licencijavimo ir kontrolės priemones, kurias taiko atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, taip pat išsami informacija apie etiškumo patvirtinimus, gaunamus prieš pradėdant vykdyti atitinkamą veiklą.
3. Pasiūlymai sistemingai tikrinami siekiant nustatyti veiksmus, dėl kurių kyla sudėtingų ar rimtų etikos klausimų, ir pateikti juos vertinti etikos požiūriu. Etikos aspektus vertina Komisija, išskyrus atvejus, kai ši užduotis pavedama finansavimo įstaigai. Jei veiksmas susijęs su žmogaus embriono kamieninių ląstelių arba žmogaus embrionų naudojimu, atlikti etikos aspektų vertinimą privaloma. Etikos aspektų tikrinimas ir vertinimas atliekamas pasitelkiant etikos ekspertus. Komisija ir finansavimo įstaigos užtikrina kuo didesnę etikos procedūrų skaidrumą.
4. Veiksme dalyvaujantys subjektai, prieš pradėdami vykdyti atitinkamą veiklą, gauna visus patvirtinimus ir kitus privalomuosius dokumentus iš atitinkamų nacionalinių ir vietos etikos komitetų ir kitų įstaigų, pavyzdžiui, duomenų apsaugos institucijų. Tie dokumentai saugomi byloje ir paprašius pateikiami Komisijai ar finansavimo įstaigai.

5. Jei tikslinga, Komisija ar finansavimo įstaiga atlieka su etika susijusias patikras. Jei etikos klausimai rimti ar sudėtingi, šias patikras atlieka Komisija, išskyrus atvejus, kai ši užduotis pavedama finansavimo įstaigai.

Su etika susijusios patikros atliekamos pasitelkiant etikos ekspertus.

6. 1–4 dalyse nurodytų etikos reikalavimų neatitinkantys veiksmai gali būti bet kuriuo metu atmesti arba nutraukti.

16 straipsnis

Saugumas

1. Pagal Programą vykdomi veiksmai atitinka taikytinas saugumo taisykles, visų pirma įslaptintos informacijos apsaugos nuo neteisėto atskleidimo taisykles, taip pat atitinkamą nacionalinę ir Sąjungos teisę. Jei moksliniai tyrimai, kuriems naudojama ir (arba) kuriuos atliekant sukuriamą įslaptinta informacija, yra vykdomi ne Sąjungoje, laikomasi minėtų reikalavimų ir papildomai Sąjunga sudaro saugumo susitarimą su trečiąja valstybe, kurioje atliekami tie moksliniai tyrimai.
2. Atitinkamais atvejais pasiūlymuose pateikiamas saugumo įsivertinimas, kuriame nustatomi visi saugumo klausimai ir smulkiai aprašoma, kaip jie bus sprendžiami, kad būtų užtikrinta atitiktis atitinkamai nacionalinei ir Sąjungos teisei.
3. Atitinkamais atvejais Komisija arba finansavimo įstaiga saugumo požiūriu patikrina pasiūlymus, dėl kurių kyla saugumo klausimų.
4. Atitinkamais atvejais veiksmai turi atitikti Sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ir jo įgyvendinimo taisykles.
5. Veiksme dalyvaujantys subjektai užtikrina veiksmui naudojamoms ir (arba) jį vykdančioms sukuriamoms įslaptintos informacijos apsaugą nuo neteisėto atskleidimo. Prieš pradėdami vykdyti atitinkamą veiklą, jie pateikia atitinkamų nacionalinių saugumo institucijų atliktą asmens ir (arba) įmonės patikimumo patikrinimo įrodymus.

6. Jei su įslaptinta informacija turi dirbti išorės ekspertai, prieš juos skiriant reikalaujama atlikti atitinkamą jų patikimumo patikrinimą.
7. Kai tikslinga, Komisija ar finansavimo įstaiga gali atlikti saugumo patikras.
8. 1, 2, 4, 5 ir 7 dalyse nurodytų saugumo reikalavimų neatitinkantys veiksmai gali būti bet kuriuo metu atmesti arba nutraukti.

II SKYRIUS

Dotacijos

17 straipsnis

Dotacijos

Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.

18 straipsnis

Dalyvavimo reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Pagal Programą vykdomuose veiksmuose gali dalyvauti visi teisės subjektai, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, arba tarptautinės organizacijos su sąlyga, kad tenkinamos šiame reglamente ir darbo programoje arba kvietime teikti pasiūlymus nustatytos sąlygos.
2. Subjektai priklauso konsorciui, kurį sudaro bent trys nepriklausomi teisės subjektai, kurių kiekvienas įsisteigęs vis kitoje valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje ir bent vienas iš jų – valstybėje narėje, nebent:
 - a) tinkamai pagrįstais atvejais darbo programoje numatyta kitaip;

b) vykdomas 3 arba 4 dalyje nurodytas veiksmas.

3. Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmus, Europos inovacijų tarybos (EIC) veiksmus, mokymo ir judumo veiksmus arba bendro programos finansavimo veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, iš kurių vienas turi būti įsisteigęs valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje.
4. Koordinavimo ir paramos veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, kurie gali būti įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje [arba kitoje trečiojoje valstybėje]¹⁹.
5. Jei veiksmas susijęs su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu, darbo programoje gali būti numatyta, kad jame gali dalyvauti tik valstybėse narėse įsisteigę teisės subjektai arba, be jų, ir nurodytose asocijuotosiose šalyse [ar kitose trečiosiose valstybėse] įsisteigę teisės subjektai. Asocijuotosiose šalyse, kurios yra EEE narės, įsisteigusią teisės subjektų dalyvavimas ribojamas laikantis EEE susitarime nustatytų sąlygų.
6. Kai tikslinga ir tinkamai pagrįsta, atsižvelgiant į konkrečius politikos reikalavimus ar veiksmo pobūdį ir tikslus, darbo programoje, be 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytųjų, gali būti nustatyti papildomi tinkamumo kriterijai, pavyzdžiui, teisės subjektų skaičius, teisės subjektų rūšis ir įsisteigimo vieta.
7. [Jei veiksmui naudojamos 9 straipsnio 8 dalyje nurodytos sumos, jame gali dalyvauti tik vienas teisės subjektas, įsisteigęs įgaliojimus perduodančios valdymo institucijos jurisdikcijos teritorijoje, išskyrus atvejus, kai su valdymo institucija sutariama kitaip ir kai tai numatyta darbo programoje.]
8. Jei tai nurodyta darbo programoje, veiksmuose gali dalyvauti JRC.
9. JRC, tarptautinės Europos mokslinių tyrimų organizacijos ir pagal Sąjungos teisę sukurti teisės subjektai laikomi įsisteigusiais kitoje valstybėje narėje nei tos, kuriose įsisteigę kiti veiksmo dalyvaujantys teisės subjektai.

¹⁹ Į skliaustelius paprašė įrašyti DFP derybininkai.

10. Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmuose ir mokymo bei judumo veiksmuose dalyvaujančios tarptautinės organizacijos, kurių būstinės yra valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje, laikomos įsisteigusiomis toje valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje.

19 straipsnis

Finansavimo reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Finansavimą gali gauti valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai.

[Jei veiksmui naudojamos 9 straipsnio 8 dalyje nurodytos sumos, finansavimą iš šių sumų gali gauti tik įgaliojimus perduodančios valdymo institucijos jurisdikcijos teritorijoje įsisteigę subjektai.]
2. [Neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigę subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas. Tačiau mažas ir vidutinės pajamas gaunančiose šalyse²⁰ ir – išimties tvarka – kitose neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigę subjektai galėtų gauti finansavimą veiksmui, jei:
 - a) ta trečioji valstybė yra nurodyta Komisijos priimtoje darbo programoje arba
 - b) Komisija ar finansavimo įstaiga mano, kad jų dalyvavimas yra labai svarbus įgyvendinant veiksmą.]
3. Veiksme dalyvaujantys susiję subjektai gali gauti finansavimą, jei jie yra įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje arba Komisijos priimtoje darbo programoje nurodytoje [trečiojoje valstybėje].

²⁰ Mažas ir vidutinės pajamas gaunančių šalių sąrašas bus pridėta prie darbo programos.

Kvietimai teikti pasiūlymus

1. Nepaisant specialių 2 dalies nuostatų, kvietimų teikti pasiūlymus dėl visų veiksmų turinys pateikiamas darbo programoje.
2. Rengiant veiksmų visumą pagal EIC programą „Pathfinder“ vykdomai pereinamojo laikotarpio veiklai taikomos šios nuostatos:
 - a) sprendimai dėl kvietimų teikti pasiūlymus skelbimo ir turinio priimami atsižvelgiant į darbo programoje nustatytus su atitinkama veiksmų visuma susijusius tikslus ir biudžetą;
 - b) kiekviename pasiūlyme, atrinktame pagal EIC programą „Pathfinder“ paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus, numatoma 50 000 EUR fiksuoto dydžio suma, skirta papildomai veiklai vykdyti, pavyzdžiui, galimų atžalinių įmonių, potencialių rinkas kuriančių inovacijų vertinimui ar įtikinamo verslo plano parengimui. Ši suma bus naudojama gavus išankstinį Komisijos leidimą. Pagal Specialiąją programą įsteigtas Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.
3. Jei to reikia kvietimų tikslams pasiekti, išimtiniais atvejais gali būti skelbiami riboti kvietimai teikti pasiūlymus, siekiant išplėtoti papildomą veiklą arba į vykdomus veiksmus įtraukti papildomų partnerių. Be to, darbo programoje gali būti numatyta galimybė mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektams prisijungti prie jau atrinktų bendradarbiavimu grindžiamų mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų su sąlyga, kad tam pritars atitinkamas konsorciumas ir kad tokių valstybių narių teisės subjektai jame dar nedalyvauja.
4. Kvietimo teikti pasiūlymus skelbti nereikia tokiems koordinavimo ir paramos veiksmams ar bendro programos finansavimo veiksmams:
 - a) kuriuos turi vykdyti JRC arba darbo programoje nurodyti teisės subjektai; ir
 - b) kurie nepatenka į kvietimų teikti pasiūlymus taikymo sritį, kaip numatyta Finansinio reglamento 195 straipsnio e punkte.

5. Darbo programoje nurodomi kvietimai, pagal kuriuos pateiktiems pasiūlymams bus taikoma pažangumo ženklų suteikimo procedūra. Pareiškėjui iš anksto leidus, su paraiška ir jos vertinimu susijusia informacija gali būti dalijamasi su suinteresuotomis finansavimo institucijomis su sąlyga, kad sudaromi konfidencialumo susitarimai.

21 straipsnis

Bendri kvietimai

Komisija ar finansavimo įstaiga gali paskelbti bendrą kvietimą teikti pasiūlymus su:

- a) trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, jų mokslo ir technologijų organizacijomis ar agentūromis;
- b) tarptautinėmis organizacijomis;
- c) ne pelno teisės subjektais.

Skelbiant bendrą kvietimą, nustatomos bendros pasiūlymų atrankos ir vertinimo procedūros.

Procedūrose dalyvauja proporcingai sudaryta kiekvienos šalies paskirtų ekspertų grupė.

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai ir novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai

1. Į veiksmus gali įeiti arba jų pirminis tikslas gali būti ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, vykdomi gavėjų, kurie yra direktyvose 2014/23/ES²¹, 2014/24/ES²², 2014/25/ES²³ ir 2009/81/EB²⁴ apibrėžtos perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai.
2. Viešųjų pirkimų procedūromis:
 - a) laikomasi skaidrumo, nediskriminavimo, vienodų sąlygų taikymo, patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principų bei konkurencijos taisyklių;
 - b) jei tai ikiprekybiniai viešieji pirkimai – gali būti numatomos specialios sąlygos, pavyzdžiui, nustatoma, kad perkama veikla gali būti vykdoma tik valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teritorijoje;
 - c) gali būti leidžiama pagal tą pačią procedūrą skirti kelias sutartis (pasirinkti kelis tiekėjus); ir
 - d) numatoma, kad sutartys bus skiriamos ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo (-ų) teikėjui (-ams), kartu užtikrinant, kad nebūtų interesų konflikto.

²¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

²² 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB. (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

²³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

²⁴ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76).

3. Ikiprekybiniuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančiam rangovui, kuris sukuria rezultatus, priklauso bent jau su jais susijusios intelektinės nuosavybės teisės. Perkančiosioms organizacijoms priklauso bent jau teisė nemokamai naudotis rezultatais savo reikmėms ir teisė sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis suteikti arba reikalauti dalyvaujančių rangovų suteikti trečiosioms šalims neišimtinės licencijas naudotis rezultatais perkančiosios organizacijos reikmėms be teisės teikti sublicencijas. Jei rangovas nepanaudoja rezultatų komerciniais tikslais per sutartyje nustatytą laikotarpį po ikiprekybinių viešųjų pirkimų, perkančiosios organizacijos, apsvarsčiusios šį klausimą su rangovu, gali reikalauti, kad jis perduotų joms visas rezultatų nuosavybės teises.

²⁵[23 straipsnis

Sudėtinis finansavimas

Veismui, kuriam skirtas įnašas iš kitos Sąjungos programos lėšų, taip pat gali būti skirtas įnašas iš Programos lėšų, jei tais įnašais dengiamos ne tos pačios išlaidos. Kiekvienam įnašui taikomos atitinkamoje Sąjungos programoje, iš kurios lėšų jis teikiamas veiksmui, nustatytos taisyklės. Sudėtinio finansavimo suma neviršija visų tinkamų finansuoti veiklos išlaidų, o iš skirtingų Sąjungos programų lėšų skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai, laikantis dokumentų, kuriais nustatomos paramos sąlygos.]

24 straipsnis

Atrankos kriterijai

1. Be Finansinio reglamento 198 straipsnio 5 dalyje paminėtų išimčių, tikrinamas tik koordinatoriaus finansinis pajėgumas ir tik tuo atveju, jei veiksmui prašoma skirti Sąjungos finansavimo suma yra ne mažesnė kaip 500 000 EUR.

²⁵ [Priklausomai nuo derybų dėl atitinkamų teisės aktų rezultatų]

2. Tačiau, jei esama priežasčių abejoti finansiniu pajėgumu arba jei esama didesnės rizikos, kylančios dėl dalyvavimo keliuose vykdomuose veiksmuose, finansuojamuose iš Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programų lėšų, Komisija arba finansavimo įstaiga patikrina ir kitų pareiškėjų arba koordinatorių finansinį pajėgumą, net jei nesiekama 1 dalyje nurodyta riba.
3. Jei finansinį pajėgumą struktūriškai garantuoja kitas teisės subjektas, patikrinamas jo finansinis pajėgumas.
4. Jei finansinis pajėgumas menkas, Komisija ar finansavimo įstaiga gali nustatyti, kad pareiškėjas gali dalyvauti veiksmuose su sąlyga, kad pateiks susijusio subjekto pareiškimą dėl solidariosios atsakomybės.
5. Įnašas į 33 straipsnyje nustatytą Savidraudos mechanizmą laikomas pakankama Finansinio reglamento 152 straipsnyje numatyta garantija. Iš gavėjų negali būti priimama jokia papildoma garantija ar užstatas ar reikalaujama juos pateikti.

25 straipsnis

Skyrimo kriterijai

1. Pasiūlymas vertinamas remiantis šiais skyrimo kriterijais:
 - a) pažangumo;
 - b) poveikio;
 - c) įgyvendinimo kokybės ir efektyvumo.
2. EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmų pasiūlymams taikomas tik 1 dalies a punkte nurodytas kriterijus.
3. Darbo programoje nustatomos išsamesnės 1 dalyje nustatytų skyrimo kriterijų taikymo taisyklės ir gali būti nurodomi lyginamieji svoriai ir ribinės vertės.

Vertinimas

1. Pasiūlymus vertina vertinimo komitetas, sudarytas iš išorės nepriklausomų ekspertų.

EIC veiklos, misijų ir tinkamai pagrįstais atvejais, išdėstytais **Komisijos priimtoje** darbo programoje, vertinimo komitetas gali būti dalinai sudarytas arba, koordinavimo ir paramos veiksmų atveju, dalinai arba vien sudarytas iš Sąjungos institucijų arba įstaigų atstovų, kaip nurodyta Finansinio reglamento 150 straipsnyje.

Vertinimo procesą gali stebėti nepriklausomi ekspertai.

2. Kai taikytina, vertinimo komitetas išdėsto pagal taikomas ribines vertes tinkamais pripažintus pasiūlymus eilės tvarka pagal:

- a) vertinimo balus;
- b) tai, kiek jie padeda siekti konkrečių politikos tikslų, be kita ko, kiek jie padeda sudaryti nuoseklią projektų visumą pagal EIC programą „Pathfinder“ vykdomai veiklai, misijoms ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, išsamiai išdėstytais **Komisijos priimtoje** darbo programoje.

EIC veiklos, misijų ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, išdėstytais **Komisijos priimtoje** darbo programoje, vertinimo komitetas taip pat gali pasiūlyti pasiūlymų pakeitimų, jei to reikia projektų visumos nuoseklumui užtikrinti. Šie pakeitimai turi atitikti dalyvavimo sąlygas ir vienodų sąlygų principą. Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

3. Vadovaujantis Finansinio reglamento 200 straipsnio 7 dalimi, pareiškėjai gauna grįžtamąją informaciją visais vertinimo etapais ir, kai taikytina, informaciją apie paraiškos atmetimo priežastis.
4. Mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektai, kurie sėkmingai dalyvavo komponente „Dalyvių skaičiaus didinimas ir keitimasis kompetencija“, paprašę gauna šio dalyvavimo rezultatus, kurie gali būti pridedami prie jų koordinuojamų pasiūlymų dėl Programos II veiklos srities.

27 straipsnis

Vertinimo persvarstymo tvarka

1. Pareiškėjas gali prašyti persvarstyti vertinimą, jei mano, kad jo pasiūlymui nebuvo tinkamai taikoma taikytina vertinimo procedūra²⁶.
2. Persvarstomi tik procedūriniai vertinimo aspektai, o ne pasiūlymo privalumų vertinimas.
- 2a. Vertinimo persvarstymo komitetas pateikia nuomonę apie procedūrinius aspektus; jam pirmininkauja Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos pareigūnas, dirbantis kitame padalinyje nei tas, kuris atsakingas už kvietimą teikti pasiūlymus. Komitetas gali rekomenduoti:
 - a) kad pasiūlymą iš naujo pirmiausia įvertintų ankstesniame vertinime nedalyvavę vertintojai;
 - b) patvirtinti pirminį vertinimą.
3. Dėl vertinimo persvarstymo nėra vilkinamas pasiūlymų, kuriems netaikoma persvarstymo procedūra, atrankos procesas.

²⁶ Ši procedūra bus paaiškinta dokumente, kuris skelbiamas prieš pradedant vertinimo procesą.

28 straipsnis

Laikas iki dotacijos suteikimo

1. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 194 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos nustatomi šie laikotarpiai:
 - a) visi pareiškėjai apie jų paraiškų vertinimo rezultatus informuojami ne vėliau kaip per penkis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos;
 - b) dotacijų susitarimai su pareiškėjais pasirašomi ne vėliau kaip per aštuonis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos.
2. Darbo programoje gali būti nustatyti trumpesni laikotarpiai.
3. Be Finansinio reglamento 194 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nustatytų išimčių, 1 dalyje nurodyti laikotarpiai gali būti ilgesni, jei tai susiję su EMTT veiksmams ar su misijomis, taip pat tais atvejais, kai veiksmams pateikiami vertinti etikos ar saugumo požiūriu.

29 straipsnis

Dotacijos įgyvendinimas

1. Jei gavėjas nevykdo su techniniu veiksmo įgyvendinimu susijusių pareigų, kiti gavėjai vykdo tas pareigas be papildomo Sąjungos finansavimo, išskyrus atvejus, kai jie aiškiai atleidžiami nuo tos pareigos. Kiekvienas gavėjas, laikydamasis su Savidraudos mechanizmu susijusių nuostatų, finansiškai atsako tik už savo skolą.
2. Dotacijos susitarime gali būti nustatyti tarpiniai tikslai ir susijusios išankstinio finansavimo dalys. Jei tarpiniai tikslai nepasiekiami, veiksmas gali būti sustabdytas, pakeistas arba, jei tinkamai pagrįsta, nutrauktas.

3. Veiksmas taip pat gali būti nutrauktas, jei numatomi jo rezultatai yra nebeaktualūs Sąjungai dėl mokslinių ar technologinių priežasčių, o EIC programos „Accelerator“ atveju – ir dėl ekonominių priežasčių.

29a straipsnis

Tipinis dotacijos susitarimas

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia tipinius Komisijos ar atitinkamos finansavimo įstaigos ir gavėjų dotacijos susitarimus pagal šį reglamentą. Jeigu reikia padaryti svarbių tipinio dotacijos susitarimo pakeitimų, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atitinkamai jį patikslina.
2. Dotacijos susitarimu nustatomos gavėjų ir Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos teisės ir pareigos pagal šį reglamentą. Susitarimu taip pat nustatomos teisės subjektų, kurie tampa gavėjais įgyvendinant veiksmą, teisės ir pareigos, taip pat konsorciumo koordinatoriaus vaidmuo ir užduotys.

30 straipsnis

Finansavimo normos

1. Visai vykdant veiksmą finansuojamai veiklai taikoma viena finansavimo norma. Didžiausia norma nustatoma darbo programoje.
2. Pagal Programą gali būti kompensuojama iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, išskyrus:
 - a) inovacijų veiksmus – jų atveju kompensuojama iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus ne pelno teisės subjektus, kurių atveju pagal Programą gali būti kompensuojama iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų;
 - b) bendro programos finansavimo veiksmus – jų atveju kompensuojama bent 30 proc., o nustatytais ir tinkamai pagrįstais atvejais – iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.

3. Šiame straipsnyje nustatytos finansavimo normos taikomos ir veiksmams, kurie ar kurių dalis finansuojami taikant fiksuotąją normą, vieneto įkainius ar fiksuotąsias sumas.

31 straipsnis

Netiesioginės išlaidos

1. Netiesioginės tinkamos finansuoti išlaidos nustatomos pritaikius 25 proc. fiksuotąją normą visoms tiesioginėms tinkamoms finansuoti išlaidoms, iš kurių išskaičiuotos tiesioginės tinkamos finansuoti subrangos išlaidos, finansinė parama trečiosioms šalims ir visos vienetinės išlaidos ar fiksuotosios sumos, į kurias įeina netiesioginės išlaidos.

Atitinkamais atvejais į vienetines išlaidas ar fiksuotąsias sumas įeinančios netiesioginės išlaidos apskaičiuojamos taikant 1 dalyje nustatytą fiksuotąją normą, išskyrus vienetines išlaidas prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, – jos apskaičiuojamos remiantis faktinėmis išlaidomis pagal įprastus gavėjų išlaidų apskaitos metodus.

2. Tačiau, jei tai numatyta darbo programoje, netiesioginės išlaidos gali būti deklaruojamos kaip fiksuotoji suma ar vienetinės išlaidos.

32 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

1. Be Finansinio reglamento 186 straipsnyje nustatytų kriterijų, tinkamos finansuoti yra gavėjų, kuriems mokamas su projektais susietas darbo užmokestis, personalo išlaidos, jei jos neviršija darbo užmokesčio, kuris būtų mokamas asmeniui už darbą panašiuose iš nacionalinių programų lėšų finansuojamuose projektuose, įskaitant socialinio draudimo įmokas ir kitas išlaidas, susijusias su darbo užmokesčiu veiksmą atlikti paskirtiems darbuotojams ir numatytas nacionalinėje teisėje ar darbo sutartyje.

Su projektais susietas darbo užmokestis yra su asmens dalyvavimu projektuose susijęs darbo užmokestis, nuolat mokamas pagal įprastą gavėjo darbo užmokesčio mokėjimo praktiką.

2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 190 straipsnio 1 dalies, tinkamos finansuoti yra su ištekliais, kuriuos nepiniginiais įnašais suteikia trečiosios šalys, susijusios išlaidos, jei jos neviršija trečiosios šalies tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų sumos.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 192 straipsnio, naudojantis rezultatais gautos pajamos nelaikomos veiksmo įplaukomis.
4. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 203 straipsnio 4 dalies, finansinių ataskaitų sertifikatą privaloma pateikti išmokant likutį, jei suma, kurią prašoma padengti kaip faktines išlaidas ir vienetines išlaidas, apskaičiuotas pagal įprastus išlaidų apskaitos metodus, yra ne mažesnė kaip 325 000 EUR.

33 straipsnis

Savidraudos mechanizmas

1. Sukuriamas Savidraudos mechanizmas (toliau – mechanizmas), kuriuo pakeičiamas pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2013 38 straipsnį įsteigtas fondas. Mechanizmo lėšomis dengiama rizika, susijusi su gavėjų mokėtinų sumų negrąžinimu:
 - a) Komisijai pagal Sprendimą Nr. 1982/2006/EB;
 - b) Komisijai ir Sąjungos įstaigoms pagal programą „Horizontas 2020“;
 - c) Komisijai ir finansavimo įstaigoms pagal Programą.

Pirmos pastraipos c punkte nurodytoms finansavimo įstaigoms kylanti rizika gali būti dengiama taikant netiesioginio rizikos padengimo sistemą, nustatytą taikytiname susitarime, atsižvelgiant į finansavimo įstaigos pobūdį.
2. Mechanizmą valdo Sąjunga, atstovaujama Komisijos, kuri veikia kaip vykdomoji įgaliotinė. Komisija nustato konkrečias mechanizmo veikimo taisykles.

3. Gavėjai teikia įnašą, kuris sudaro 5 proc. veiksmui skirtos Sąjungos finansavimo sumos. Remdamasi periodinio vertinimo rezultatais, Komisija gali padidinti šį įnašą iki 8 proc. arba nustatyti mažesnę nei 5 proc. įnašą. Gavėjų įnašas į mechanizmą išskaičiuojamas iš pradinio išankstinio finansavimo sumos ir sumokamas mechanizmui gavėjų vardu ir jokių būdu neviršija pradinio išankstinio finansavimo sumos.
4. Gavėjų įnašas grąžinamas išmokant likutį.
5. Visa taikant mechanizmą gauta finansinė grąža pridedama prie mechanizmo lėšų. Jei grąža nepakankama, mechanizmo valdytojai dėl to nesiima jokių veiksmų – sumas, kurias turi sumokėti gavėjai ar trečiosios šalys, iš jų tiesiogiai susigrąžina Komisija ar finansavimo įstaiga.
6. Susigrąžintos sumos laikomos mechanizmo asignuotosiomis pajamomis, nurodytomis Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje. Įgyvendinus visas dotacijas, kurių rizika tiesiogiai ar netiesiogiai dengiama mechanizmo lėšomis, Komisija susigrąžina visas likusias sumas ir įtraukia jas į Sąjungos biudžetą, laikydamasi teisėkūros institucijos sprendimų.
7. Gali būti suteikiama galimybė mechanizmu naudotis bet kurioje kitoje tiesiogiai valdomoje Sąjungos programoje dalyvaujantiems gavėjams. Komisija nustato kitose programose dalyvaujančių gavėjų naudojimosi mechanizmu sąlygas.

34 straipsnis

Nuosavybė ir apsauga

1. Gavėjams priklauso jų sukurti rezultatai. Jie užtikrina, kad jų darbuotojų ar bet kurių kitų šalių turimomis su rezultatais susijusiomis teisėmis būtų galima naudotis taip, kad tai derėtų su dotacijos susitarimo sąlygose nustatytais gavėjų pareigomis.

Rezultatai yra dviejų ar daugiau gavėjų bendra nuosavybė, jei:

- a) jie šiuos rezultatus sukūrė bendromis jėgomis ir jei ir

b) neįmanoma:

i) nustatyti kiekvieno gavėjo atitinkamo indėlio

arba

ii) atskirti rezultatų, kai teikiama paraiška dėl jų apsaugos, ta apsauga užtikrinama arba palaikoma.

Bendrasavininkiai raštu susitaria dėl bendros nuosavybės paskirstymo ir naudojimosi ja sąlygų. Jei nesutarta kitaip, kiekvienas bendrasavininkis gali suteikti trečiosioms šalims neišimtinės licencijas naudotis keliems savininkams priklausančiais rezultatais (be teisės teikti sublicencijas), jei kitiems bendrasavininkiams apie tai iš anksto pranešama ir jei jiems suteikiama tinkama ir pagrįsta kompensacija. Bendrasavininkiai gali raštu susitarti taikyti kitokį nei bendros nuosavybės principą.

2. Sąjungos finansavimą gavę gavėjai užtikrina tinkamą savo sukurtų rezultatų apsaugą, jei ji yra įmanoma ir pagrįsta, atsižvelgdami į visus aktualius aspektus, be kita ko, naudojimo komerciniais tikslais perspektyvas. Priimdami sprendimą dėl apsaugos, gavėjai atsižvelgia ir į teisėtus kitų veiksmė dalyvaujančių gavėjų interesus.

35 straipsnis

Naudojimasis ir sklaida

1. Sąjungos finansavimą gavę gavėjai deda visas pastangas, kad pasinaudotų savo sukurtais rezultatais, visų pirma Sąjungoje ir veiksmė dalyvaujančių gavėjų asocijuotosiose šalyse. Naudotis rezultatais gali patys gavėjai arba jais gali būti naudojamosi netiesiogiai, visų pirma pagal 36 straipsnį perdavus rezultatų nuosavybės teises arba suteikus licenciją jais naudotis.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų naudojimosi pareigų.

Jei, nepaisant gavėjo pastangų naudotis savo sukurtais rezultatais pačiam arba užtikrinti, kad jais būtų naudojamosi netiesiogiai, jais nėra pasinaudojama per dotacijos susitarime nustatytą laikotarpį, gavėjas, naudodamasis atitinkama dotacijos susitarime nustatyta interneto platforma, bando surasti tais rezultatais norinčių naudotis suinteresuotųjų šalių. Pagrįstu gavėjo prašymu jis gali būti atleistas nuo šios pareigos.

2. Atsižvelgdami į apribojimus, susijusius su intelektinės nuosavybės apsauga, saugumo taisyklėmis ar teisėtais interesais, gavėjai kuo greičiau paskleidžia savo sukurtus rezultatus.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų sklaidos pareigų.

3. Gavėjai užtikrina, kad, laikantis dotacijos susitarime nustatytų sąlygų, būtų teikiama atviroji prieiga prie mokslinių publikacijų. Visų pirma gavėjai užtikrina, kad jie arba autoriai išlaikytų pakankamai intelektinės nuosavybės teisių, kad galėtų laikytis jiems taikomų su atvirąja prieiga susijusių reikalavimų.

Dotacijos susitarime nustatytose sąlygose paprastai reikalaujama teikti atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, tačiau pagrįstais atvejais yra taikomos išimtys, atsižvelgiant į teisėtus gavėjų interesus, įskaitant naudojimą komerciniais tikslais, ir kitus apribojimus, pavyzdžiui, duomenų apsaugos taisykles, saugumo taisykles ar intelektinės nuosavybės teises.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų pareigų taikyti atvirojo mokslo metodus.

4. Visus mokslinių tyrimų duomenis gavėjai tvarko laikydamiesi randamumo, prieinamumo, sąveikumo ir galimybės naudoti pakartotinai principų ir dotacijos susitarime nustatytų sąlygų, jie taip pat parengia duomenų tvarkymo planą.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų pareigų naudotis Europos atvirojo mokslo debesija (EAMD) mokslinių tyrimų duomenims saugoti ir prieigai prie jų teikti.

5. Savo sukurtus rezultatus ketinantys skleisti gavėjai iš anksto praneša apie tai kitiems veiksmė dalyvaujantiems gavėjams. Bet kuris kitas gavėjas gali tam paprieštarauti, jei gali įrodyti, kad numatoma sklaida labai pakenktų teisėtiems jo interesams, susijusiems su jo sukurtais rezultatais ar turima pirmine informacija. Tokiais atvejais sklaida negali būti vykdoma, nebent būtų imtasi atitinkamų veiksmų šiems teisėtiems interesams apsaugoti.

6. Jei darbo programoje nenumatyta kitaip, pasiūlymuose pateikiamas naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos planas. Jei numatoma naudojimosi rezultatais paskirtis yra produkto ar proceso projektavimas, kūrimas, gamyba ir pateikimas rinkai ar paslaugos kūrimas ir teikimas, plane pateikiama tokio naudojimosi strategija. Jei plane numatoma, kad rezultatais visų pirma bus naudojamosi neasocijuotosiose trečiosiose šalyse, teisės subjektai paaiškina, kodėl tas naudojimasis vis tiek atitiks Sąjungos interesus.

Gavėjai toliau plėtoja planą veiksmo vykdymo laikotarpiu ir po jo.

7. Komisijos ar finansavimo įstaigos vykdomos stebėsenos ir sklaidos tikslais gavėjai pateikia visą prašomą informaciją, susijusią su naudojimosi savo sukurtais rezultatais ir tų rezultatų sklaida, laikantis dotacijos susitarime nustatytų sąlygų. Tokia informacija skelbiama viešai, atsižvelgiant į teisėtus gavėjų interesus.

36 straipsnis

Perdavimas ir licencijavimas

1. Gavėjai gali perduoti savo sukurtų rezultatų nuosavybės teises. Jie užtikrina, kad jų pareigos galiotų ir naujam savininkui ir kad šis privalėtų perduoti šias pareigas paskesniems savininkams.
2. Jei dėl konkrečiai nurodytų trečiųjų šalių raštu nesutarta kitaip ir jei tai nėra neįmanoma pagal taikytiną teisę, ketinantys perduoti rezultatų nuosavybės teises gavėjai iš anksto praneša apie tai bet kuriam kitam gavėjui, tebeturinčiam prieigos prie rezultatų teises. Pranešime turi būti pateikta pakankamai informacijos apie naująjį savininką, kad tas gavėjas galėtų įvertinti poveikį savo prieigos teisėms.

Jei dėl konkrečiai nurodytų trečiųjų šalių raštu nesutarta kitaip, gavėjas gali paprieštarauti perdavimui, jei jis gali įrodyti, kad tuo perdavimu būtų pakenkta jo prieigos teisėms. Tokiu atveju perdavimas negali įvykti tol, kol atitinkami gavėjai nepasiekia susitarimo.

3. Gavėjai gali suteikti licencijas ar kitaip suteikti teisę naudotis jų sukurtais rezultatais, įskaitant naudojimąsi išimtinėmis sąlygomis, jei tai nedaro neigiamo poveikio jų pareigų vykdymui. Išimtinės naudojimosi rezultatais licencijos gali būti suteikiamos, jeigu visi kiti atitinkami gavėjai sutinka atsisakyti savo naudojimosi jais teisių.
4. Pagrįstais atvejais dotacijos susitarime nustatoma teisė prieštarauti rezultatų nuosavybės teisių perdavimui arba su rezultatais susijusių išimtinių licencijų suteikimui, jei:
 - a) rezultatus kuriantys gavėjai gavo Sąjungos finansavimą;
 - b) perduoti nuosavybės teises ar suteikti licencijas ketinama teisės subjektui, įsisteigusiam neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje; ir
 - c) nuosavybės teisių perdavimas ar licencijų suteikimas neatitinka Sąjungos interesų.

Jei taikoma teisė prieštarauti, gavėjas iš anksto apie tai praneša. Teisė prieštarauti gali būti raštu atšaukta, jei perduoti nuosavybės teises ar suteikti licencijas ketinama konkrečiai nurodytiems teisės subjektams, taikant Sąjungos interesų apsaugos priemones.

37 straipsnis

Prieigos teisės

1. Taikomi šie prieigos teisių principai:
 - a) prašymas leisti naudotis prieigos teisėmis arba prieigos teisių atsisakymai teikiami raštu;
 - b) jei su teisių teikėju nesutarta kitaip, prieigos teisės neapima teisės teikti sublicencijas;
 - c) prieš prisijungdami prie dotacijos susitarimo, gavėjai informuoja vieni kitus apie bet kokius prieigos prie jų turimos pirminės informacijos teikimo apribojimus;
 - d) jei kuris nors gavėjas nebedalyvauja veiksmė, tai nedaro poveikio jo pareigai teikti prieigą;

- e) jei kuris nors gavėjas nevykdo savo pareigų, gavėjai gali susitarti atimti iš jo prieigos teises.

2. Gavėjai teikia prieigą:

- a) prie savo sukurtų rezultatų (nemokamai) bet kuriam kitam veiksmo dalyvaujančiam gavėjui, kuriam to reikia, kad jis galėtų vykdyti savo užduotis;
- b) prie savo turimos pirminės informacijos bet kuriam kitam veiksmo dalyvaujančiam gavėjui, kuriam to reikia, kad jis galėtų vykdyti savo užduotis, atsižvelgiant į 1 dalies c punkte nurodytus apribojimus; ta prieiga teikiama nemokamai, nebent prieš prisijungdami prie dotacijos susitarimo gavėjai būtų susitarę kitaip;
- c) prie savo sukurtų rezultatų ir, atsižvelgiant į 1 dalies c punkte nurodytus apribojimus, prie savo turimos pirminės informacijos bet kuriam kitam veiksmo dalyvaujančiam gavėjui, kuriam to reikia, kad jis galėtų naudotis savo paties sukurtais rezultatais; ta prieiga teikiama sutartomis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis.

3. Jei gavėjai nesusitaria kitaip, jie taip pat teikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų ir, atsižvelgiant į 1 dalies c punkte nurodytus apribojimus, prie savo turimos pirminės informacijos teisės subjektui, kuris:

- a) yra įsisteigęs valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje;
- b) yra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas kito gavėjo arba yra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas to paties subjekto, kuris kontroliuoja tą gavėją, arba tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja tą gavėją; ir
- c) turi turėti tą prieigą, kad galėtų naudotis to gavėjo sukurtais rezultatais, laikantis gavėjo naudojimosi pareigos.

Prieiga teikiama sutartomis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis.

4. Prašymas suteikti prieigą naudojimosi rezultatais tikslais gali būti pateiktas per vienus metus nuo veiksmo pabaigos, nebent gavėjai susitarę dėl kitokio termino.

5. Sąjungos finansavimą gavę gavėjai nemokamai teikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ar agentūroms, kad jie galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti įvairių krypčių Sąjungos politiką ar programas. Prieiga galima naudotis tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais.

Sąjungos finansavimą gavę gavėjai, vykdančios grupės „Civilinė visuomenės sauga“ veiksmus, taip pat nemokamai teikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų valstybių narių nacionalinėms valdžios institucijoms, kad jos galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti tos srities politiką ar programas. Prieiga galima naudotis tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais, o ji suteikiama pagal dvišalį susitarimą, kuriame nustatomos konkrečios sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad tomis teisėmis būtų naudojamosi tik numatytu tikslu ir kad būtų taikomi tinkami konfidencialumo įsipareigojimai. Prašymą teikianti valstybė narė, Sąjungos institucija, įstaiga, organas ar agentūra apie jį praneša visoms valstybėms narėms.

6. Darbo programoje gali būti numatyta papildomų prieigos teisių.

38 straipsnis

Specialios naudojimosi ir sklaidos nuostatos

EMTT veiksmams, mokymo ir judumo veiksmams, ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksmams, novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksmams, bendro programos finansavimo veiksmams ir koordinavimo bei paramos veiksmams gali būti taikomos specialios nuosavybės, naudojimosi ir sklaidos, nuosavybės teisių perdavimo ir licencijavimo, taip pat prieigos teisių taisyklės.

Šios specialios taisyklės nustatomos dotacijos susitarime ir jomis nekeičiamos su atvirąja prieiga susijusios pareigos.

III SKYRIUS

Apdovanojimai

39 straipsnis

Apdovanojimai

1. Apdovanojimai pagal Programą skiriami ir valdomi pagal Finansinio reglamento IX antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.
2. Konkurse gali dalyvauti visi teisės subjektai, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, nebent darbo programoje arba konkursų taisyklėse būtų nurodyta kitaip.
3. Komisija ar finansavimo įstaiga apdovanojimus gali teikti kartu su:
 - a) kitomis Sąjungos įstaigomis;
 - b) trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, jų mokslo ir technologijų organizacijomis ar agentūromis;
 - c) tarptautinėmis organizacijomis arba
 - d) ne pelno teisės subjektais.
4. Darbo programoje ar konkurso taisyklėse gali būti nustatytos pareigos, susijusios su komunikacija, naudojimusi ir sklaida.

IV SKYRIUS

Viešieji pirkimai

40 straipsnis

Viešieji pirkimai

1. Viešieji pirkimai pagal Programą rengiami ir valdomi pagal Finansinio reglamento VII antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.
2. Viešieji pirkimai gali būti ir ikiprekybiniai viešieji pirkimai bei novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, vykdomi Komisijos ar finansavimo įstaigos savo reikmėms arba kartu su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių perkančiosiomis organizacijomis. Tokiu atveju taikomos 22 straipsnyje nustatytos taisyklės.

V SKYRIUS

Derinimo operacijos ir mišrus finansavimas

41 straipsnis

Derinimo operacijos

Pagal šią programą nustatytos derinimo operacijos vykdomos laikantis programos „InvestEU“ ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

42 straipsnis

Mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ ir EIC lėšų

1. Mišraus finansavimo iš programos „Europos horizontas“ arba EIC lėšų dalims, kurias sudaro dotacijos ir grąžintini avansai, taikomi 30–33 straipsniai.

2. Mišrus finansavimas iš EIC lėšų teikiamas laikantis 43 straipsnio. Mišriu finansavimu iš EIC lėšų veiksmas gali būti remiamas tol, kol gali būti finansuojamas atliekant derinimo operaciją arba finansavimo ir investavimo operaciją, kuriai visai pagal programą „InvestEU“ taikoma ES garantija. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 209 straipsnio, 2 dalyje, visų pirma jos a ir d punktuose, nustatytos sąlygos netaikomos mišraus finansavimo iš EIC lėšų skyrimo metu.
3. Mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ lėšų gali būti skiriamas bendro programos finansavimo veiksmui, kurį vykdant bendroje valstybių narių ir asocijuotųjų šalių programoje numatoma naudoti finansines priemones atrinktiems veiksams remti. Tokių veiksmų vertinimas ir atranka atliekami laikantis 19, 20, 23, 24, 25 ir 26 straipsnių. Mišraus finansavimo iš programos „Europos horizontas“ lėšų teikimo sąlygos atitinka 29 straipsnį, pagal analogiją 43 straipsnio 9 dalį ir papildomas darbo programoje nustatytas sąlygas.
4. Su mišriu finansavimu iš programos „Europos horizontas“ ir EIC lėšų susijusios grąžinamos sumos, be kita ko, grąžinami avansai ir pajamos, pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 3 dalies f punktą ir 21 straipsnio 4 dalį laikomi vidaus asignuotosiomis pajamomis.
5. Mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ ir EIC lėšų teikiamas taip, kad nebūtų iškraipoma konkurencija vidaus rinkoje.

43 straipsnis

EIC programa „Accelerator“

1. Pagal EIC programą „Pathfinder“ bus teikiamos dotacijos konsorciūmų arba vieno gavėjo įgyvendinamiems projektams, o pagal EIC programą „Accelerator“ daugiausia teikiama mišraus finansavimo parama tik vieno gavėjo įgyvendinamiems projektams. Tam tikromis sąlygomis, išsamiai išdėstytomis sprendime (specialiojoje programoje), pagal ją taip pat gali būti teikiama tik dotacijoms skirta parama ir tik nuosavam kapitalui skirta parama.

Pagal EIC programą „Accelerator“ teikiama tik dotacijoms skirta parama teikiama, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) projekte pateikiama informacija apie pareiškėjo pajėgumus ir ketinimą plėsti veiklą;
- b) gavėjas gali būti tik pradedančioji įmonė arba MVĮ;
- c) pagal EIC programą „Accelerator“ teikiama tik dotacijoms skirta parama gavėjui gali būti suteikta tik vieną kartą programos „Europos horizontas“ įgyvendinimo laikotarpiu ir negali viršyti 2,5 mln. EUR;
- d) EIC programos „Accelerator“ biudžeto dalis, skirta tik dotacijoms skirtai paramai, negali viršyti daugiau kaip [XY %].

Tik nuosavam kapitalui skirta parama gali būti teikiama tik dotacijoms skirtos paramos gavėjui.

- 1a. EIC programos „Accelerator“ gavėjas yra valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje įsisteigęs teisės subjektas, kuris yra pradedančioji įmonė, MVĮ arba išimtiniais atvejais – maža vidutinės kapitalizacijos įmonė²⁷. Pasiūlymą gali teikti gavėjas arba, gavus išankstinį gavėjo sutikimą, vienas ar daugiau fizinių asmenų arba teisės subjektų, ketinančių įsteigti arba remti tą gavėją. Pastaruoju atveju finansavimo susitarimas bus pasirašytas tik su gavėju.
- 2. Su mišriu finansavimu iš EIC lėšų susijusio visų formų Sąjungos įnašo finansavimo suma numatoma ir suteikiama vienu bendru skyrimo sprendimu.
- 3. Pasiūlymus pagal kiekvieno jų privalumus vertina išorės nepriklausomi ekspertai, o jų atranka vykdoma nuolat skelbiant atvirą kvietimą, kuriam nustatomi galutiniai terminai; tai atliekama laikantis 24–26 straipsnių ir atsižvelgiant į 4 dalį.

²⁷ Kaip apibrėžta 2 straipsnyje.

4. Taikomi šie skyrimo kriterijai:
 - a) pažangumo;
 - b) poveikio;
 - c) su veiksmu, kuriuo būtų užkertamas kelias investicijoms, susijusios rizikos lygio, įgyvendinimo kokybės bei veiksmingumo ir poreikio gauti Sąjungos paramą.
5. Atitinkamiems pareiškėjams sutikus Komisija arba programą „Europos horizontas“ įgyvendinančios finansavimo įstaigos gali pateikti pirmuosius du kriterijus jau atitinkantį inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmo pasiūlymą vertinti iš karto pagal paskutinį vertinimo kriterijų, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - a) pasiūlymas yra susijęs su bet kuriuo kitu pagal programą „Horizontas 2020“ finansuojamu veiksmu, su šia Programa;
 - b) remiamasi ankstesne projekto peržiūra, atlikta ne anksčiau kaip prieš 2 metus, per kurią vertintas pasiūlymo pažangumas ir poveikis, ir atsižvelgiama į darbo programoje nustatytas išsamesnes sąlygas ir procedūras.
6. Gali būti suteikiamas pažangumo ženklas, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - a) gavėjas yra pradedančioji įmonė, MVĮ arba maža vidutinės kapitalizacijos įmonė;
 - b) pasiūlymas buvo tinkamas finansuoti ir buvo pripažintas tinkamu pagal 4 dalyje nurodytiems pirmiems dviem skyrimo kriterijams taikomas ribines vertes;
 - c) veikla būtų tinkama finansuoti kaip susijusi su inovacijų veiksmu.

7. Palankiai įvertintam pasiūlymui išorės nepriklausomi ekspertai pasiūlo skirti atitinkamą paramą pagal EIC programą „Accelerator“, atsižvelgdami į prisiimamą riziką ir į tai, kiek išteklių ir laiko reikia norint pateikti inovaciją rinkai ir ją joje diegti.

Komisija gali atmesti išorės nepriklausomų ekspertų atrinktą pasiūlymą dėl pagrįstų priežasčių, įskaitant atitiktį Sąjungos politikos tikslams. Programos komitetas informuojamas apie tokio atmetimo priežastis.

8. Paramos pagal EIC programą „Accelerator“ dalis, kurią sudaro dotacija ar grąžintinas avansas, neviršija 70 proc. visų atrinkto inovacijų veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų.
9. Su nuosavu kapitalu ir grąžintina parama susijusių paramos pagal EIC programą „Accelerator“ dalių įgyvendinimo sąlygos išsamiai nustatomos Sprendime [specialiojoje programoje].
10. Sutartyje dėl atrinkto veiksmo nustatomi konkretūs tarpiniai tikslai ir paramos pagal EIC programą „Accelerator“ atitinkamos išankstinės ir dalinės išmokos.

Mišraus finansavimo EIC lėšomis atveju su inovacijų veiksmu susijusi veikla gali būti pradėta ir pirmoji dotacijos išankstinio finansavimo dalis arba grąžintinas avansas sumokėti prieš įgyvendinant kitas skirto mišraus finansavimo EIC lėšomis dalis. Tų dalių įgyvendinimas priklauso nuo to, ar pasiekti konkretūs sutartyje nustatyti tarpiniai tikslai.

11. Jei tarpiniai tikslai nepasiekti, veiksmas, remiantis sutartimi, sustabdytas, pakeistas arba, jei tai tinkamai pagrįsta, nutrauktas. Jis gali būti nutrauktas ir tuo atveju, jei neįmanoma užtikrinti numatyto diegimo rinkoje.

Išimtiniais atvejais ir remdamasi EIC valdybos rekomendacijomis, Komisija gali nuspręsti padidinti paramą pagal EIC programą „Accelerator“ atsižvelgdama į išorės nepriklausomų ekspertų atliktos projekto peržiūros rezultatus. Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

Išorės nepriklausomų ekspertų skyrimas

1. Siekiant sudaryti kandidatų duomenų bazę, išorės nepriklausomi ekspertai nustatomi ir atrenkami pagal kandidatūrų teikimo kvietimus, skirtus fiziniams asmenims arba atitinkamoms organizacijoms, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų agentūroms, mokslinių tyrimų įstaigoms, universitetams, standartizavimo organizacijoms, pilietinės visuomenės organizacijoms ar įmonėms. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 237 straipsnio 3 dalies, Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga gali taikydama skaidrumo principą atrinkti bet kurį tinkamą kvalifikaciją turintį ekspertą, neįtrauktą į duomenų bazę, kai mano, kad tai reikalinga ir tinkamai pagrįstais atvejais.
2. Remiantis Finansinio reglamento 237 straipsnio 2 ir 3 dalimis, atlygis išorės nepriklausomiems ekspertams mokamas pagal standartines sąlygas. Pagrįstais atvejais, remiantis atitinkamais rinkos standartais, gali būti nustatytas didesnis, nei standartinėse sąlygose numatytas, tinkamas atlygis – visų pirma tai taikoma konkrečioms aukšto lygio ekspertams.
3. Be informacijos, skelbiamos pagal Finansinio reglamento 38 straipsnio 2 ir 3 dalis, Komisijos arba finansavimo įstaigos interneto svetainėje bent kasmet skelbiami individualiai paskirtų išorės nepriklausomų ekspertų, vertinančių paraiškas dėl dotacijų, vardai ir pavardės ir jų kompetencijos sritys. Ši informacija renkama, tvarkoma ir skelbiama laikantis ES duomenų apsaugos taisyklių.
4. Skirdama išorės nepriklausomus ekspertus Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga imasi atitinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad ekspertų ir vertinimo grupių sudėtis būtų subalansuota kvalifikacijos, patirties, žinių, be kita ko, socialinių ir humanitarinių mokslų srityje, geografinės įvairovės ir lyčių požiūriu, atsižvelgiant į padėtį veiksmo srityje.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

SU PROGRAMA SUSIJUSI STEBĖSENA, KOMUNIKACIJA, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

45 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. V priede kartu su poveikio trajektorijomis pateikiami rodikliai, kuriais grindžiama Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, ataskaita.
2. Komisijai pagal 50 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl V priedo pakeitimų, kad reikiamais atvejais būtų papildyti arba pakeisti poveikio trajektorijos rodikliai ir nustatytos pradinės ir siektinos reikšmės.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir (jei reikia) valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai²⁸.

46 straipsnis

Informavimas, komunikacija, viešinimas, naudojimasis rezultatais ir jų sklaida

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

²⁸ Nuostatos dėl Europos partnerystės stebėsenos išdėstytos reglamento III priede.

2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmams bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Suinteresuotiems subjektams teikiamos įrodymais pagrįstos derinimo paslaugos, sukurtos remiantis analitiniais duomenimis ir tinklų panašumais, siekiant suformuoti konsorciumus bendradarbiavimu grindžiamiems projektams įgyvendinti, ypatingą dėmesį skiriant tam, kad būtų nustatytos tinklaveikos galimybės mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektams. Remiantis tokia analize, gali būti organizuojami tiksliniai derinimo renginiai atsižvelgiant į konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, kiek jie susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.
3. Komisija taip pat parengia naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategiją, kurios tikslas – didinti rezultatų ir žinių, sukurtų vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą pagal Programą, prieinamumą ir sklaidą siekiant, kad jais būtų greičiau pasinaudota rinkoje ir kad Programa padarytų didesnę poveikį. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, taip pat prie informavimo, komunikacijos, viešinimo, naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos veiklos, susijusios su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

47 straipsnis

Programos vertinimas

1. Programos vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatais būtų galima remtis priimančiam sprendimui dėl programos, ją pakeisiančios priemonės ir kitų su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusių iniciatyvų.
2. Tarpinis Programos vertinimas atliekamas padedant nepriklausomiems ekspertams, atrinktiems remiantis skaidriu procesu, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios. Šiuo vertinimu, kurį atliekant vertinamas ir ilgalaikis ankstesnių bendrųjų programų poveikis, remiamasi atitinkamais atvejais koreguojant programos įgyvendinimą.

3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą. Atliekant šį vertinimą, vertinamas ir ilgalaikis ankstesnių bendrųjų programų poveikis.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

48 straipsnis

Auditai

1. Programos kontrolės sistema užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į administracines ir kitas kontrolės išlaidas, patiriamas visais, ypač dalyvių, lygmenimis.
2. Programos audito strategija grindžiama finansiniu reprezentatyviosios visos Programos išlaidų imties auditu. Reprezentatyvioji imtis gali būti papildoma imtimi, sudaryta remiantis su išlaidomis susijusios rizikos vertinimu. Iš skirtingų Sąjungos programų lėšų bendrai finansuojamų veiksmų auditas atliekamas tik kartą ir apima visas susijusias programas bei kiekvienoje jų nustatytas taikytinas taisykles.

3. Be to, Komisija ar finansavimo įstaiga gali rengti bendras gavėjų sistemų peržiūras. Šias neprivalomas tam tikrų rūšių gavėjams taikomas bendras peržiūras sudaro sistemų ir procesų auditas ir operacijų auditas, kurį atlieka kompetentingas nepriklausomas auditorius, turintis reikiamą kvalifikaciją statutų nustatytam apskaitos dokumentų auditui atlikti pagal Direktyvą 2006/43/EB²⁹. Šios peržiūros gali būti atliekamos tuo atveju, kai Komisija ar finansavimo įstaiga nori gauti bendrą patikinimą dėl patikimo finansinio išlaidų valdymo ir persvarstyti, koks turi būti *ex post* auditų mastas ir reikalavimai dėl finansinių ataskaitų sertifikatų.
4. Remiantis Finansinio reglamento 127 straipsniu, Komisija ar finansavimo įstaiga gali kliautis Sąjungos įnašų naudojimo auditais, atliktais kitų asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų.
5. Auditai gali būti atliekami ne vėliau kaip per dvejus metus po likučio išmokėjimo.

49 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai remiantis dokumentais ir patikrinimais vietoje atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal šį reglamentą, auditą arba, jei jie yra tarptautinės organizacijos, jų patikrinimus laikantis su tomis organizacijomis sudarytų susitarimų.

²⁹ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

2. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimus vietoje, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nuostatomis ir procedūromis, kad nustatytų, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams, atvejų, susijusių su Sąjungos finansavimu ar biudžeto garantijomis, teikiamais pagal šį reglamentą.
3. Trečiųjų valstybių kompetentingos institucijos ir tarptautinės organizacijos taip pat gali būti paprašytos pagal savitarpio teisinės pagalbos susitarimus bendradarbiauti su Europos prokuratūra, kai ji atlieka pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 jos kompetencijai priklausančius nusikalstamų veikų tyrimus.
4. Nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis susitarimuose, sutartyse, dotacijų susitarimuose ir kituose teisinių įsipareigojimų dokumentuose, taip pat įgyvendinant šį reglamentą sudarytuose susitarimuose, kuriais nustatoma biudžeto garantija, pateikiamos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai pagal savo kompetenciją atlikti tokius auditus ir patikras bei inspektavimus vietoje. Į jas įeina nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad lygiavertės teisės suteiktų visos trečiosios šalys, susijusios su Sąjungos lėšų arba finansavimo operacijos, kuriai visai ar kurios daliai taikoma biudžeto garantija, įgyvendinimu.

50 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 45 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 45 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 45 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 1291/2013 ir Reglamentas (ES) Nr. 1290/2013 panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.

52 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui pagal Reglamentą (ES) Nr. 1291/2013 ir Reglamentą (ES) Nr. 1290/2013, kurie toliau taikomi tiems veiksmams tol, kol jie užbaigiami. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1290/2013 ir pagal atitinkamus finansavimo įstaigų pagrindinius aktus priimti darbo planai ir juose numatyti veiksmai taip pat yra toliau reglamentuojami Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 ir tų pagrindinių aktų tol, kol jie įgyvendinami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal ankstesnį Reglamentą (ES) Nr. 1291/2013, prie šios programos.

53 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

BENDROS VEIKLOS KRYPTYS

3 straipsnyje nustatytų bendrojo ir konkrečių tikslų įgyvendinant visą Programą siekiama vykdant veiksmus, susijusius su šiame priede ir specialiosios programos I priede aprašytais intervencinėmis sritimis ir bendromis veiklos kryptimis.

1) I veiklos sritis „Pažangus mokslas“

Vykdant toliau nurodytą veiklą, šioje srityje, laikantis 4 straipsnio, skatinama mokslinė kompetencija, į Europą pritraukiami talentingiausi žmonės, teikiama tinkama parama pradedantiesiems mokslo darbuotojams ir padedama kurti bei skleisti mokslinę kompetenciją, kokybiškas žinias, metodikas ir įgūdžius, technologijas ir pasaulinių uždavinių socialinėje, aplinkos ir ekonomikos srityse sprendimus. Šia veikla prisidedama ir prie kitų 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų.

- a) Europos mokslinių tyrimų taryba: patrauklaus ir lankstaus finansavimo teikimas siekiant suteikti talentingiems ir kūrybingiems tyrėjams ir jų grupėms galimybę vykdyti perspektyviausius mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, neatsižvelgiant į jų pilietybę ir kilmės šalį ir konkuruojant vien tik pagal pažangumo kriterijų.

Intervencinės sritys: mažai tirtų sričių moksliniai tyrimai

- b) Programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“: naujų žinių ir įgūdžių suteikimas tyrėjams, sudarant tarpvalstybinio, tarpsektorinio ir tarpdisciplinio judumo ir matomumo sąlygas, stiprinant mokymo ir karjeros raidos sistemas, taip pat formuojant ir tobulinant įdarbinimą institucijų ir nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į Europos mokslininkų chartiją ir mokslininkų įdarbinimo elgesio kodeksą; ši veikla pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ padeda padėti pagrindus pažangiems Europos moksliniams tyrimams, kai aktualu, skatinti darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą ir investicijas ir spręsti dabartinius bei būsimus visuomenės uždavinius.

Intervencinės sritys: pažangumo puoselėjimas skatinant tarpvalstybinį, tarpsektorinį ir tarpdisciplinį tyrėjų judumą; naujų įgūdžių įgijimo skatinimas užtikrinant pažangų tyrėjų mokymą; žmogiškųjų išteklių stiprinimas ir įgūdžių ugdymas visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje, įskaitant paramą tyrėjams grįžtant į jų kilmės šalį Sąjungoje ir į Sąjungą; sinergijos gerinimas ir palankesnių sąlygų jai sudarymas; visuomenės informuotumo skatinimas.

- c) Mokslinių tyrimų infrastruktūra: pasaulinio lygio tvarios mokslinių tyrimų infrastruktūros, atviros ir prieinamos geriausiems Europos ir kitų šalių tyrėjams, kūrimas Europoje. Skatinimas naudoti esamas mokslinių tyrimų infrastruktūras, įskaitant finansuojamas iš ESI fondų. Vykdant šią veiklą ir susijusios Sąjungos politikos bei tarptautinio bendradarbiavimo veiklą, bus didinamas mokslinių tyrimų infrastruktūros potencialas remti mokslinę pažangą bei inovacijas ir sudaryti sąlygas atvirajam ir pažangiam mokslui, laikantis FAIR principų.

Intervencinės sritys: Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konteksto konsolidavimas ir plėtojimas; mokslinių tyrimų infrastruktūros atvėrimas, integravimas ir sujungimas; Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros politikos ir tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas; Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros vaidmens stiprinimas ir veiklos inovacijų bei mokymo srityse intensyvinimas.

II veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“

Vykdant toliau nurodytą veiklą, šioje srityje, laikantis 4 straipsnio, padedama kurti ir geriau skleisti kokybiškas naujas žinias, technologijas ir tvarius sprendimus, didinamas Europos pramonės konkurencingumas, didinamas mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikis įvairių krypčių Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui ir, siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, pramonė, visų pirma MVĮ ir pradedančiosios įmonės, ir visuomenė skatinamos pradėti naudoti novatoriškus sprendimus. Šia veikla prisidedama ir prie kitų 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų.

Socialiniai ir humanitariniai mokslai visapusiškai integruojami į visas veiksmų grupes, įskaitant specialią ir siauro profilio veiklą.

Siekiant užtikrinti kuo lankstesnį poveikį ir kuo didesnę sinergiją, mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla suskirstoma į šešias veiksmų grupes, kurios atskirai ir kartu padės skatinti tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, apimančią įvairias disciplinas, sektorius ir politikos sritis. Į šią veiklos pagal programą „Europos horizontas“ sritį bus įtraukta įvairių technologinio pasirengimo lygių, įskaitant žemesnius technologinio pasirengimo lygius, veikla.

Kiekviena veiksmų grupė padeda siekti kelių DVT, ir daugelio šių tikslų padeda siekti daugiau nei viena veiksmų grupė.

Įgyvendinama su toliau nurodytomis veiksmų grupėmis susijusi mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla:

- a) veiksmų grupė „Sveikata“: visų amžiaus grupių piliečių sveikatos ir gerovės gerinimas ir apsauga kuriant naujas žinias, novatoriškus sprendimus ir užtikrinant, kad, kai aktualu, būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą, siekiant užtikrinti ligų prevenciją, diagnozavimą, stebėseną, ligonių priežiūrą ir gydymą; pavojų sveikatai mažinimas, gyventojų apsauga ir sveikatinimas bei gerovės propagavimas, taip pat ir darbo vietoje; visuomenės sveikatos sistemų ekonominio efektyvumo, lygiateisiškumo ir tvarumo didinimas; su skurdu susijusių ligų prevencija; ir pagalba ir sąlygų sudarymas pacientams dalyvauti sveikatos priežiūros procese ir patiems ja rūpintis.

Intervencinės sritys: sveikatos priežiūra visą gyvenimą; aplinkos ir socialiniai sveikatą lemiantys veiksniai; neužkrečiamosios ir retosios ligos; infekcinės ligos, įskaitant su skurdu susijusias ligas ir apleistas ligas; sveikatai skirtos ir sveikatos priežiūros priemonės, technologijos ir skaitmeniniai sprendimai, įskaitant individualizuotąją mediciną; sveikatos priežiūros sistemos;

- b) veiksmų grupė „Kultūra ir įtrauki visuomenė“: demokratinių vertybių, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, stiprinimas, mūsų kultūros paveldo apsauga ir įtraukčiai bei ekonomikos augimui palankių socialinių bei ekonominių pokyčių skatinimas, įskaitant migracijos valdymą ir migrantų integraciją.

Intervencinės sritys: valdymas ir demokratija; kultūros paveldas; socialiniai ir ekonominiai pokyčiai;

- c) veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“: reagavimas į uždavinius, susijusius su nuolatinėmis grėsmėmis saugumui, be kita ko, kibernetiniais nusikaltimais, ir su gaivalinėmis bei žmogaus sukeltomis nelaimėmis.

Intervencinės sritys: nelaimėms atsparios visuomenės; apsauga ir saugumas; kibernetinis saugumas.

- d) veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“: pajėgumų didinimas ir Europos nepriklausomumo užtikrinimas bazinių skaitmeninimo ir gamybos didelio poveikio technologijų ir kosminių technologijų srityje, visoje vertės grandinėje, siekiant kurti konkurencingą, skaitmeninę, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir žiedinę pramonę; tvaraus žaliavų tiekimo užtikrinimas; pažangiųjų medžiagų kūrimas ir sąlygų daryti pažangą sprendžiant pasaulinius visuomenės uždavinius ir diegti su tuo susijusias inovacijas sudarymas.

Intervencinės sritys: gamybos technologijos; bazinės skaitmeninės technologijos; besiformuojančios didelio poveikio technologijos; pažangiosios medžiagos; dirbtinis intelektas ir robotika; naujos kartos internetas; pažangusis skaičiavimas ir didieji duomenys; žiedinė pramonė; mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir netarši pramonė; kosmosas, įskaitant Žemės stebėjimą;

- e) veiksmų grupė „Klimatas ir energetika“: kova su klimato kaita stengiantis aiškiau suvokti jos priežastis, raidą, keliamas grėsmes, poveikį ir su ja susijusias galimybes, užtikrinant, kad energetikos sektorius mažiau kenktų klimatui ir aplinkai, būtų veiksmingesnis, konkurencingesnis, pažangesnis, saugesnis ir atsparesnis, didinant Sąjungos atsparumą išorės sukrėtimams ir adaptuojant socialinę elgseną atsižvelgiant į DVT.

Intervencinės sritys: klimato mokslas ir sprendimai; energijos tiekimas; energetikos sistemos ir tinklai; su pastatais ir pramonės objektais susiję veiksmai vykdant energetikos pertvarką; bendruomenės ir miestai; transporto pramonės konkurencingumas; energijos kaupimas;

- ee) veiksmų grupė „Judumas“: užtikrinimas, kad transporto sektorius, įskaitant transporto priemones, mažiau kenktų klimatui ir aplinkai, būtų veiksmingesnis ir konkurencingesnis, pažangesnis, saugesnis ir atsparesnis.

Intervencinės sritys: pramonės konkurencingumas transporto sektoriuje; netaršus, saugus ir prieinamas transportas ir judumas; pažangus judumas;

- f) veiksmų grupė „Bioekonomika, maistas, gamtos ištekliai ir aplinka“: aplinkos apsauga, gamtos ir biologinių žemės ir jūros išteklių atkūrimas, tvarus valdymas ir tausūs naudojimas siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybos saugumą visiems ir perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos bei darnios bioekonomikos.

Intervencinės sritys: aplinkos stebėjimas; biologinė įvairovė ir gamtos ištekliai; žemės ūkis, miškininkystė ir kaimo vietovės; jūros, vandenynai ir vidaus vandenys; maisto sistemos; biologinių inovacijų sistemos ES bioekonomikoje; žiedinės sistemos;

- g) nebranduoliniai tiesioginiai Jungtinio tyrimų centro veiksmai: kokybiškų mokslinių faktų rinkimas siekiant užtikrinti veiksmingą ir prieinamą tinkamą viešąją politiką. Rengiant naujas deramai suformuluotas ES iniciatyvas ir teisės aktų pasiūlymus, būtina remtis skaidriais, išsamiais ir įvairiapusiais įrodymais, o įgyvendinant politiką reikalingi įrodymai, kuriuos būtų galima išmatuoti ir stebėti. JRC teiks Sąjungos politikai reikalingus nešališkus mokslinius įrodymus ir techninę paramą visais politikos ciklo etapais. Savo mokslinius tyrimus JRC daugiausia orientuos į ES politikos prioritetus.

Intervencinės sritys: sveikata; įtrauktis, kūrybiškumas ir kultūra, civilinės visuomenės sauga; skaitmeninė ekonomika ir pramonė; klimatas, energetika ir judumas; bioekonomika, maistas, gamtos ištekliai ir aplinka; parama Sąjungos vidaus rinkos veikimui ir ekonomikos valdymui; parama, kuria valstybėms narėms padedama įgyvendinti teisės aktus ir rengti pažangiosios specializacijos strategijas; politikai formuoti reikalingos analizės priemonės ir metodai; žinių valdymas; žinių ir technologijų perdavimas; parama mokslo naudojimo politikai platformoms.

III veiklos sritis „Novatoriška Europa“

Vykdamt toliau nurodytą veiklą, šioje srityje, laikantis 4 straipsnio, skatinamos visų rūšių inovacijos, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse, sudarant palankesnes sąlygas technologinei plėtrai, demonstracinei veiklai ir žinių perdavimui, ir padedama aktyviau diegti novatoriškus sprendimus. Šia veikla prisidedama ir prie kitų 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų. EIC pirmiausia bus kuriama vykdamt dviejų rūšių veiklą: programą „Pathfinder“, įgyvendinamą daugiausia vykdamt bendradarbiavimu grindžiamus mokslinius tyrimus, ir programą „Accelerator“.

- a) Europos inovacijų taryba: visų rūšių inovacijų skatinimas ypač daug dėmesio skiriant proveržio ir ardomosioms inovacijoms, kurios gali būti išplėtos ES ir tarptautiniu mastu.

Intervencinės sritys: programa „Pathfinder“, pagal kurią remiamos ateities ir besiformuojančios proveržio, rinkas kuriančios ir (arba) giliosios technologijos; programa „Accelerator“, kuria panaikinamas finansavimo, susijusio su perėjimu nuo mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos paskutinių etapų prie diegimo rinkoje, trūkumas siekiant padėti veiksmingai diegti rinkas kuriančias proveržio inovacijas ir plėsti įmonių veiklą tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas; papildoma veikla, pavyzdžiui, apdovanojimai bei stipendijos ir įmonėms pridėtinę vertę teikiančios paslaugos;

- b) Europos inovacijų ekosistemos

Intervencinės sritys: ryšių su nacionaliniais ir regioniniais inovacijų subjektais mezgimas, kai aktualu, bendradarbiaujant su EIT, ir parama, kuria valstybėms narėms, regionams ir asocijuotosioms šalims padedama įgyvendinti bendras tarpvalstybines inovacijų programas, pradedant keitimusi praktika ir žiniomis apie inovacijų reguliavimą ir inovacijų veiklai reikalingų socialinių emocinių įgūdžių ugdymu ir baigiant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmis, įskaitant atvirąsias arba vartotojams skirtas inovacijas, siekiant didinti Europos inovacijų sistemos veiksmingumą. Tai turėtų būti įgyvendinama užtikrinant sinergiją, *inter alia*, su Europos regioninės plėtros fondo parama inovacijų ekosistemoms ir su pažangiosios specializacijos klausimais susijusioms tarpreregioninėms partnerystėms.

- c) Europos inovacijos ir technologijos institutas

[Intervencinės sritys: tvarių inovacijų ekosistemų stiprinimas ir plėtimas visoje Europoje; skatinimas ugdyti verslumo ir inovacijų įgūdžius, taikant mokymosi visą gyvenimą principą, ir parama ES universitetų orientavimui į verslumą; naujų pasaulinių visuomenės uždavinių sprendimų pateikimas rinkai; veiklos, vykdomos pagal programą „Europos horizontas“, sinergija ir pridėtinė vertė; sąsaja su EIC didelio masto ir didelės rizikos parama perspektyviems novatoriams, remiant pradedančiąsias ir veiklą plečiančias įmones.].

4) Dalis „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“

Vykdamas toliau nurodytą veiklą, šioje Programos dalyje, laikantis 4 straipsnio, užtikrinami optimalūs Programos rezultatai, kad būtų didinamas dalyvių skaičius ir stiprinama Europos mokslinių tyrimų erdvė. Ja siekiama stiprinti bendradarbiavimo ryšius visoje Europoje ir atverti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų tinklus, taip pat išnaudoti Sąjungos talentų rezervo potencialą. Be to, ja prisidedama gerinant mokslo matomumą visuomenėje. Šia veikla prisidedama prie 3 straipsnyje nurodytų konkrečių Programos tikslų, įskaitant konkrečias priemones, kuriomis mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančios valstybės narės skatinamos aktyviau dalyvauti. Pagal šią dalį, kuria stiprinama visa Programa, bus remiama veikla, padedanti pritraukti talentus, didinti protų apykaitą ir užkirsti kelią protų nutekėjimui, kurti labiau žiniomis, inovacijomis ir lyčių lygybe pagrįstą Europą, lenkiančią kitus pasaulio konkurentus, stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir tokiu būdu optimizuoti visos Europos šalių pranašumus bei potencialą ir sukurti tinkamai veikiančią Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE), kurioje užtikrintas laisvas žinių ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgos judėjimas, kurioje mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatai plačiai skleidžiami tinkamai informuotiems piliečiams, kurie juos supranta ir jais pasitiki, o tie rezultatai duoda naudos visai visuomenei ir kurioje ES politika, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų politika, yra grindžiama kokybiškais moksliniais įrodymais.

Pagal šią dalį taip pat remiama veikla, kuria siekiama gerinti mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektų teikiamų pasiūlymų kokybę, pavyzdžiui, atliekant profesionalius patikrinimus ir teikiant konsultacijas iki pasiūlymo pateikimo, ir suintensyvinti nacionalinių informacijos centrų veiklą siekiant remti tarptautinę tinklaveiką, taip pat veiklą, kuria siekiama remti mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančių valstybių narių, prisijungiančių prie jau atrinktų bendradarbiavimu grindžiamų projektų, kuriuose tokių valstybių narių teisės subjektai nedalyvauja, teisės subjektus.

Intervencinės sritys: dalyvių skaičiaus didinimas ir dalijimasis kompetencija pasitelkiant tokias iniciatyvas kaip susiejimas, porinės veiklos vykdymas, „EMTE katedros“, COST ir vykdamas veiklą, kuria skatinama protų apykaita; Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos reformavimas ir gerinimas, pavyzdžiui, remiant nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos reformą, užtikrinant karjerai patrauklią aplinką ir remiant lyčių aspektą bei piliečių mokslą.

Ia PRIEDAS

EUROPOS INOVACIJOS IR TECHNOLOGIJOS INSTITUTAS (EIT)

Igyvendinant EIT veiklos programą taikomos šios nuostatos:

[1. Paaiškinimas

Aukšto lygio grupės (P. Lamy pirmininkaujama aukšto lygio grupė) ataskaitoje, skirtoje didinti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį, aiškiai nurodoma ateities vizija „mokyti ir investuoti į pokyčius padariusius žmones“. Visų pirma Europos universitetai yra kviečiami skatinti verslumą, ardyti drausminius apribojimus ir instituciškai įtvirtinti stiprų nespecializuotą mokslo ir pramonės bendradarbiavimą. Remiantis naujausiais tyrimais, prieiga prie talentingų žmonių yra pats svarbiausias veiksnys, lemiantis Europos pradedančiųjų įmonių steigėjų vietos pasirinkimą. Verslumo ugdymo ir mokymo galimybės vaidina pagrindinį vaidmenį ugdant būsimus novatorius ir plėtojant esamas galimybes išplėsti savo verslą ir pasiekti aukštesnio lygio sėkmę. Galimybė įgyti verslo talentą kartu su galimybėmis naudotis profesinėmis paslaugomis, kapitalu ir rinkomis ES lygmeniu ir pagrindinių inovacijų diegimo subjektų sutelkimas kartu siekiant bendro tikslo yra pagrindinės inovacijų ekosistemos puoselėjimo sudedamosios dalys. Reikia koordinuoti pastangas visoje ES, siekiant sukurti tarpusavyje susietų ES mastu veikiančių verslininkų grupių ir ekosistemų kritinę masę.

Vis dar reikia stengtis kurti ekosistemas, kuriose galėtų lengvai bendrauti mokslininkai, novatoriai, pramonės įmonės ir vyriausybės. Iš tiesų, inovacijų ekosistemos vis dar neveikia optimaliai dėl daugelio priežasčių, tokių kaip:

- inovacijų veikėjų tarpusavio sąveikai vis dar trukdo tarp jų iškylančios organizacinės, reguliavimo ir kultūrinės kliūtys;
- stiprinant inovacijų sistemas trūksta koordinavimo ir aiškiai sutelkto dėmesio į konkrečius tikslus bei poveikį.

Siekiant spręsti būsimus uždavinius, pasinaudoti naujų technologijų teikiamomis galimybėmis ir prisidėti prie tvaraus ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, konkurencingumo ir Europos piliečių gerovės, reikia toliau stiprinti Europos gebėjimus diegti inovacijas: skatinant naujų, bendradarbiavimui ir inovacijoms palankių aplinkų kūrimą; stiprinant akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų sektoriaus inovacijų gebėjimus; remiant naujos kartos verslininkus; skatinant novatoriškų įmonių kūrimą ir plėtrą.

Dėl inovacijų uždavinių pobūdžio ir masto reikia palaikyti ryšius ir mobilizuoti veikėjus bei išteklius Europos mastu, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Būtina suskaidyti nepageidaujamą disciplinų ir vertybių grandinių atskyrimą bei ugdyti palankią aplinką veiksmingam keitimuisi žiniomis ir patirtimi bei verslumo talentų plėtrai ir pritraukimui.

2. Intervencinės sritys

2.1. *Europos tvarių inovacijų ekosistemos*

Pagal EIT reglamentą ir Strateginę inovacijų darbotvarkę EIT atliks reikšmingą vaidmenį stiprinant tvarias inovacijų ekosistemas visoje Europoje. Visų pirma EIT toliau veiks pirmiausia per savo žinių ir inovacijų bendrijas (ŽIB), plačios apimties Europos partnerystes, skirtas konkrečioms visuomenės uždaviniams spręsti. Jis ir toliau stiprins aplink esančias inovacijų ekosistemas, atverdamas jas ir skatindamas mokslinių tyrimų, inovacijų ir švietimo integraciją. Be to, EIT prisidės šalinant esamus inovacijų našumo trūkumus visoje Europoje, plėsdamas savo regioninę inovacijų sistemą (EIT RIS). EIT dirbs su inovacijų ekosistemomis, turinčiomis didelį inovacijų potencialą, pagrįstą strategija, teminiu suderinimu ir poveikiu, glaudžiai bendradarbiaudama su pažangiosios specializacijos strategijomis ir platformomis.

Bendros kryptys

- Didinti esamų ŽIB veiksmingumą sudarant sąlygas ilgainiui pereiti prie savarankiškumo ir įsteigti naujas ŽIB riboto skaičiaus teminėse srityse;

- paspartinti regionus siekti pažangumo šalyse, kuriose yra nedaug arba vidutiniškai novatorių, kai tikslinga, glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais struktūriniais fondais.

2.2. *Inovacijų ir verslumo įgūdžiai mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje, įskaitant visos Europos universitetų pajėgumų stiprinimą*

EIT švietimo veikla bus sustiprinta skatinant inovacijas ir verslumą per kokybiškesnį švietimą ir mokymą. Didesnis dėmesys žmogiškojo kapitalo plėtrai bus grindžiamas esamų EIT ŽIB švietimo programų plėtra, siekiant ir toliau teikti studentams ir specialistams aukštos kokybės mokymo programas, pagrįstas inovacijomis ir verslumu, visų pirma atsižvelgiant į ES pramonės ir įgūdžių strategiją. Tai gali būti mokslo darbuotojai ir novatoriai, remiami pagal kitas programas „Europos horizontas“ priemonės, ypač MSCV. EIT taip pat remis visos Europos universitetų modernizavimą ir jų integravimą į inovacijų ekosistemas, motyvuodamas ir didindamas jų verslumo potencialą bei gebėjimus ir skatindamas juos geriau numatyti naujus įgūdžių poreikius.

Bendros kryptys

- Inovatyvių mokymo programų kūrimas atsižvelgiant į būsimus pramonės poreikius ir įvairias programas, kurios bus siūlomos studentams, verslininkams ir specialistams visoje Europoje ir už jos ribų, kuriose specializuotos ir konkrečios sektoriaus žinios yra derinamos su į inovacijas orientuotais ir verslumo įgūdžiais, pvz., aukštųjų technologijų įgūdžiais, susijusiais su skaitmeninėmis ir bazinėmis didelio poveikio technologijomis;
- EIT ženklo stiprinimas ir plėtojimas, siekiant pagerinti EIT švietimo programų matomumą ir pripažinimą, grindžiamą įvairių aukštojo mokslo institucijų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių partnerystėmis, siūlant mokymosi veiklos programas ir tikslingą verslumo ugdymą bei tarptautinį, tarporganizacinį ir tarpsektorinį judumą;

- aukštojo mokslo sektoriaus inovacijų ir verslumo gebėjimų plėtojimas, panaudojant EIT bendrijos patirtį susiejant švietimą, mokslinius tyrimus ir verslą;
- EIT absolventų bendruomenės vaidmens stiprinimas kaip pavyzdys naujiems studentams ir stipri priemonė, skirta komunikuoti EIT poveikį.

2.3. Nauji rinkos sprendimai

EIT padės verslininkams, novatoriams, tyrėjams, pedagogams, studentams ir kitiems inovacijų diegimo subjektams sudaryti sąlygas dirbti kartu tarpdalykinėse komandose, kad būtų galima kurti idėjas ir paversti jas tiek laipsniškomis, tiek revoliucingosiomis inovacijomis. Veikla bus apibūdinta kaip atvira inovacija ir tarpvalstybinis požiūris, daugiausia dėmesio skiriant atitinkamų žinių trikampio veiklai, susijusiai su jų sėkme (pvz., projekto vykdytojai gali pagerinti galimybes susisiekti su: itin kvalifikuotais absolventais, svarbiais naudotojais, novatoriškų idėjų turinčiomis pradedančiosiomis įmonėmis, nevyriausybinėmis įmonėmis su atitinkamu papildomu turtu ir pan.).

Bendros kryptys

- Parama naujų produktų ir paslaugų plėtrai, kuriuose žinių trikampio dalyviai bendradarbiaus, kad sprendimai būtų parengti rinkai;
- aukšto lygio paslaugų teikimas ir parama inovatyvioms įmonėms, įskaitant techninę pagalbą prekių ar paslaugų koregavimui, esminiam instruktavimui, pagalba išsaugant tikslinius klientus ir didinant kapitalą, siekiant greitai pasiekti rinką ir pagreitinti augimo procesą.

2.4. Programos „Europos horizontas“ sinergija ir pridėtinė vertė

EIT dės daugiau pastangų, siekdamas pasinaudoti sinergija ir papildomumu su skirtingais subjektais ir iniciatyvomis ES bei pasauliniu mastu, ir išplėsti bendradarbiaujančių organizacijų tinklą tiek strateginiu, tiek veiklos lygmeniu.

Bendros kryptys

- Bendradarbiavimas su EIC, siekiant supaprastinti paramą (t. y. finansavimą ir paslaugas), skirtą inovatyvioms iniciatyvoms, pradiname ir plėtojimo etapuose, visų pirma per ŽIB;
- EIT veiklos planavimas ir įgyvendinimas siekiant kuo didžiausios sinergijos ir papildomumo su veiksmais, vykdomais pagal veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“;
- bendradarbiavimas su ES valstybėmis narėmis tiek nacionaliniu, tiek regioniniu lygmenimis, formuojant struktūrinį dialogą ir koordinuojant pastangas, kad būtų sudarytos sąlygos sinergijai su nacionalinėmis ir regioninėmis iniciatyvomis, įskaitant pažangiosios specializacijos strategijas, siekiant nustatyti gerąją praktiką ir mokymąsi, dalytis jų pavyzdžiais ir juos skleisti;
- dalijimasis novatoriškos praktikos ir mokymosi pavyzdžiais bei jų sklaida ir indėlis į Europos inovacijų politiką derinant veiklą su kitomis programos „Europos horizontas“ dalimis;
- indėlis į diskusijas dėl inovacijų politikos ir prisidėjimas prie ES politikos prioritetų nustatymo ir įgyvendinimo, nuolat bendradarbiaujant su visomis atitinkamomis Europos Komisijos tarnybomis, kitomis ES programomis ir jų suinteresuotosiomis šalimis ir toliau tiriant iniciatyvų įgyvendinimo politikos galimybes;
- Sinergijos su kitomis ES programomis, kuriomis remiamas žmogiškojo kapitalo vystymas ir inovacijos (pvz., „ESF+“, ERPF, „Erasmus“ ir „COSME Plus“ / bendroji rinka), panaudojimas;

- strateginių aljansų su svarbiausiais inovacijų diegimo subjektais kūrimas ES bei tarptautiniu lygmeniu ir pagalba ŽIB, siekiant plėtoti bendradarbiavimą ir ryšius su svarbiausiais trečiųjų šalių žinių trikampio partneriais, siekiant atverti naujas rinkas, skirtas ŽIB paremtiems sprendimams, ir pritraukti finansavimą bei talentus iš užsienio. Skatinamas trečiųjų šalių dalyvavimas.]

II PRIEDAS

VEIKSMŲ RŪŠYS

Programa įgyvendinama vykdant kelių nustatytų rūšių veiksmus, išskiriamus pagal skirtingus tikslus ar sąlygas.

Pagrindinės veiksmų rūšys:

- mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį daugiausia sudaro veikla, kuria siekiama sukurti naujų žinių ir (arba) išnagrinėti galimybes sukurti naują ar patobulinti esamą technologiją, produktą, procesą, paslaugą ar sprendimą. Į tai gali įeiti fundamentiniai bei taikomieji moksliniai tyrimai ir technologijų kūrimas, integravimas, bandymas, demonstravimas ir patvirtinimas naudojant nedidelio masto prototipus laboratorijose ar imitacinėje aplinkoje;
- inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį daugiausia sudaro veikla, kuria tiesiogiai siekiama parengti naujų, pakeistų ar patobulintų produktų, procesų ar paslaugų planus, modelius ar projektus ir į kurią gali įeiti prototipų kūrimas, bandymas, demonstravimas, bandomasis naudojimas, didelio masto produktų patvirtinimas ir pateikimas rinkai;
- inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmai – veiksmai, kurie apima inovacijų veiksmą ir kitą veiklą, būtiną inovacijai rinkoje įdiegti, įskaitant įmonių veiklos plėtrą, ir kuriems teikiamas mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ lėšų (dotacijos tipo finansavimo ir privačiojo finansavimo derinys);
- EMTT mažai tirtų sričių moksliniai tyrimai (įskaitant EMTT patvirtinimo koncepciją) – pagrindinio tyrėjo vadovaujami mokslinių tyrimų veiksmai, kuriuos vykdo vienas ar daugiau gavėjų (tik EMTT);
- mokymo ir judumo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama gerinti tyrėjų įgūdžius, žinias ir karjeros perspektyvas, užtikrinant tarpvalstybinio ir, jei aktualu, tarpsektorinio ar tarpdisciplinio judumo galimybes;

- bendro programos finansavimo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama teikti daugiametį bendrą finansavimą programai, kurią sudarė ir (arba) įgyvendina mokslinių tyrimų ir inovacijų programas valdantys ir (arba) finansuojantys subjektai, išskyrus Sąjungos finansavimo įstaigas. Pagal tokią programą gali būti remiami tinklų kūrimo ir koordinavimo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir bandomieji veiksmai, inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmai, mokymo ir judumo veiksmai, informuotumo didinimo ir komunikacijos, sklaidos ir naudojimosi rezultatais veiksmai, atitinkama finansinė parama, tokia kaip dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai ir mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ lėšų arba jų derinys. Bendro programos finansavimo veiksmą gali tiesiogiai įgyvendinti tie subjektai arba jų vardu jį gali įgyvendinti trečiosios šalys;
- ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksmas – veiksmas, kurio pagrindinis tikslas – paskelbti ikiprekybinius viešuosius pirkimus, vykdomus gavėjų, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai;
- novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksmas – veiksmas, kurio pagrindinis tikslas – paskelbti bendrus arba koordinuojamus novatoriškų sprendimų viešuosius pirkimus, vykdomus gavėjų, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai;
- koordinavimo ir paramos veiksmas – veiksmas, padedantis siekti Programos tikslų, išskyrus mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą (išskyrus atvejus, kai veikla vykdoma pagal dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ komponentą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir keitimasis kompetencija“), pavyzdžiui, standartizavimas, sklaida, informuotumo didinimas ir komunikacija, tinklų kūrimas, koordinavimo ar paramos paslaugos, dialogai politikos klausimais ir tarpusavio mokymosi veikla bei tyrimai; principu „iš apačios į viršų“ grindžiamas koordinavimas, vykdomas ES neteikiant bendro mokslinių tyrimų veiklos finansavimo, kuris sudaro sąlygas valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teisės subjektų bendradarbiavimui siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;
- skatinamieji apdovanojimai – apdovanojimai, kuriais siekiama paskatinti investicijas į tam tikrą sritį, prieš darbo pradžią nurodant siektiną reikšmę;

- pripažinimo apdovanojimai – apdovanojimai, kurių tikslas – apdovanoti už ankstesnius laimėjimus ir puikų darbą po to, kai jis jau baigtas;

viešieji pirkimai – veiksmas, kuriuo siekiama įgyvendinti su Sąjungos strateginiais interesais ir autonomija susijusias programos dalis ir Komisijos reikmėms rengti tyrimų, produktų, paslaugų ir pajėgumų viešuosius pirkimus; viešieji pirkimai gali būti ir ikiprekybiniai viešieji pirkimai bei novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, vykdomi Komisijos ar finansavimo įstaigų savo reikmėms arba kartu su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių perkančiosiomis organizacijomis ir perkančiaisiais subjektais.

- Netiesioginiai veiksmai – mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kuriai Sąjunga teikia finansinę paramą ir kurią vykdo dalyviai;
- tiesioginiai veiksmai – mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurią Komisija vykdo per savo Jungtinį tyrimų centrą (JRC).

III PRIEDAS

PARTNERYSTĖS

Europos partnerystės atrenkamos ir įgyvendinamos, stebimos, vertinamos, jų veikla laipsniškai nutraukiama arba atnaujinama remiantis toliau nurodytais kriterijais.

1) Atranka:

- a) įrodymas, kad įgyvendinant Europos partnerystę būtų veiksmingiau pasiekti susiję Programos tikslai užtikrinant partnerių dalyvavimą ir įsipareigojimų laikymąsi, ypač siekis padaryti akivaizdų poveikį ES ir jos piliečiams, visų pirma įgyvendinti su pasauliniais uždaviniais ir moksliniais tyrimais bei inovacijomis susijusius tikslus, užtikrinti ES konkurencingumą ir padėti stiprinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvę ir, kai aktualu, tarptautinius įsipareigojimus.

Pagal SESV 185 straipsnį kuriamoje institucionalizuotoje Europos partnerystėje turi dalyvauti bent 40 proc. ES valstybių narių;

- b) Europos partnerystės suderinamumas ir sinergija su ES mokslinių tyrimų ir inovacijų kontekstu, kiek įmanoma laikantis programos „Europos horizontas“ taisyklių;
- c) Europos partnerystės skaidrumas ir atvirumas, susijęs su prioritetų ir tikslų nustatymu tikėtinų rezultatų ir poveikio atžvilgiu ir su partnerių bei suinteresuotųjų subjektų iš visos vertės grandinės, atstovaujančių skirtingiems sektoriams bei sritims (kai tikslinga, ir tarptautinių) ir nekliudančių Europos konkurencingumui, dalyvavimu; aiškos MVĮ dalyvavimo ir rezultatų sklaidos bei naudojimosi jais, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse, be kita ko, per tarpininkavimo organizacijas, skatinimo sąlygos;

- d) *ex ante* įrodytas Europos partnerystės papildomumas ir kryptingumas, be kita ko, pateikta bendra strateginė Europos partnerystės tikslo vizija. Šia vizija visų pirma:
- nustatomi išmatuojami tikėtini produktai, rezultatai ir poveikis ir konkretūs su jais susiję terminai, be kita ko, nurodoma pagrindinė ekonominė ir (arba) visuomeninė vertė Europai;
 - nurodomas numatomas kokybinis ir reikšmingas kiekybinis sverto poveikis, įskaitant pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių matavimo metodą;
 - nustatomi principai, kuriais siekiama užtikrinti įgyvendinimo lankstumą ir galimybę prisitaikyti prie politikos, visuomenės ar rinkos poreikių arba mokslo pažangos, siekiant padidinti politikos suderinamumą regioniniu, nacionaliniu ir ES lygmeniu;
 - pasitraukimo strategija ir laipsniško Programos veiklos nutraukimo priemonės.
- e) *ex ante* įrodytas ilgalaikis partnerių įsipareigojimas, be kita ko, susijęs su minimalia viešųjų ir (arba) privačiųjų investicijų dalimi.

Jei kuriama institucionalizuotoji Europos partnerystė, finansiniai ir (arba) nepiniginiai partnerių, išskyrus Sąjungą, įnašai sudarys ne mažiau kaip 50 proc. ir gali siekti iki 75 proc. bendrų tos Europos partnerystės biudžetinių įsipareigojimų. Kiekvienoje institucionalizuotojoje Europos partnerystėje dalyvaujančių partnerių, išskyrus Sąjungą, įnašai bus teikiami kaip finansiniai įnašai. Partnerių, išskyrus Sąjungą ir dalyvaujančias valstybes, finansiniais įnašais turėtų būti siekiama visų pirma padengti su nekonkurencine veikla susijusias išlaidas.

2) Įgyvendinimas:

- a) sisteminis požiūris, kuriuo užtikrinamas aktyvus ir ankstyvas valstybių narių dalyvavimas ir numatomas Europos partnerystės poveikis lanksčiai įgyvendinant bendrus didelės Europos pridėtinės vertės veiksmus, apimančius ne tik bendrus kvietimus teikti pasiūlymus dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos, bet ir veiksmus, susijusius su rezultatų panaudojimu rinkoje, reglamentavimo sistemoje ar politikoje;

- b) tinkamos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad įgyvendinant iniciatyvą būtų nuolat vadovaujamasi skaidrumo ir atvirumo principais, visų pirma turint omenyje prioritetų nustatymą ir dalyvavimą kvietimuose teikti pasiūlymus, Sąjungos matomumą, komunikacijos ir informuotumo didinimo priemonės, rezultatų sklaidą ir naudojimąsi jais, įskaitant visą vertės grandinę apimančią aiškią strategiją, susijusią su atvirąja prieiga ir (arba) naudotojais; tinkamos MVĮ dalyvavimo skatinimo ir MVĮ informavimo priemonės;
- c) su kitų susijusių mokslinių tyrimų ir inovacijų iniciatyvų vykdytojais vykdoma koordinavimo ir (arba) bendra veikla, kuria užtikrinama veiksminga sinergija, *inter alia*, siekiant įveikti galimas įgyvendinimo kliūtis nacionaliniu lygmeniu ir padidinti išlaidų efektyvumą;
- d) kiekvieno partnerio pagal nacionalines nuostatas prisiimti visą iniciatyvos įgyvendinimo trukmę apimantys įsipareigojimai, visų pirma susiję su finansiniais įnašais;
- e) jei įgyvendinama institucionalizuotoji Europos partnerystė – prieiga prie rezultatų ir kitos su veiksmu susijusios informacijos, teikiama Komisijai ir bet kuriai dalyvaujančiai valstybei, bendrai finansuojančiai atitinkamą veiksmą, kad ji galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti įvairių sričių Sąjungos politiką ar programas.

3) Stebėseną:

- a) 45 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkanti stebėsenos sistema, kurios tikslas – stebėti pažangą, daromą įgyvendinant konkrečius politikos tikslus ir siekiant rezultatų bei pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių, ir kuri suteikia galimybę bėgant laikui vertinti laimėjimus, poveikį ir galimą poreikį taikyti taisomąsias priemones;
- b) periodiškai teikiamos specialios ataskaitos dėl kiekybinio ir kokybinio sverto poveikio, be kita ko, dėl įsipareigotų ir faktiškai suteiktų finansinių ir nepiniginių įnašų, matomumo ir užimamos vietos tarptautinėje arenoje ir poveikio privačiojo sektoriaus investicijų rizikai, susijusiai su moksliniais tyrimais ir inovacijomis;
- c) išsami informacija apie vertinimo procesą ir visų kvietimų teikti pasiūlymus, susijusius su partnerystėmis, rezultatus, kuri turi būti pateikta laiku ir prieinama bendroje e. duomenų bazėje.

4) Vertinimas, laipsniškas veiklos nutraukimas ir atnaujinimas:

- a) Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis padaryto poveikio, palyginti su nustatytomis siektinomis reikšmėmis ir pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais, vertinimas, kuriuo prisidedama prie 47 straipsnyje nurodyto Programos vertinimo, be kita ko, vertinimas, koks politikos intervencijos būdas būtų veiksmingiausias vykdant veiksmus ateityje; pozicijos dėl galimo Europos partnerystės atnaujinimo, atsižvelgiant į bendrą Europos partnerysčių kontekstą, ir dėl jos politikos prioritetų išdėstymas glaudžiai konsultuojantis su valstybėmis narėmis;
- b) neatnaujinus veiklos, tinkamos priemonės, kuriomis užtikrinamas laipsniškas bendrosios programos finansavimo nutraukimas laikantis su *ex ante* įsipareigojusiais partneriais sutartų sąlygų ir terminų, nedarant poveikio galimam tolesniam tarptautiniam finansavimui pagal nacionalines ar kitas Sąjungos programas ir nedarant poveikio privačiosioms investicijoms.

IV PRIEDAS

SINERGIJA SU KITOMIS PROGRAMOMIS

1. Sinergija su Europos žemės ūkio garantijų fondu ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (bendra žemės ūkio politika – BŽŪP) padės užtikrinti, kad:
 - a) visų pirma įgyvendinant Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystę³⁰, būtų nustatomi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję ES žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių poreikiai ir kad į juos būtų atsižvelgiama pagal Programą sudaromuose strateginiuose mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planuose ir darbo programose;
 - b) bendroje žemės ūkio politikoje būtų tinkamiausiai panaudojami mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatai ir skatinama naudoti, įgyvendinti ir diegti novatoriškus sprendimus, sukurtus, be kita ko, vykdant pagal bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas finansuojamus projektus ir įgyvendinant Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystę;
 - c) iš EŽŪFKP lėšų būtų remiamas su Programos rezultatais susijusių žinių ir sprendimų panaudojimas ir sklaida, taip kuriant dinamiškesnį ūkininkavimo sektorių ir atveriant naujų kaimo vietovių plėtros galimybių.
2. Sinergija su Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (EJRŽF) padės užtikrinti, kad:
 - a) Programa ir EJRŽF būtų glaudžiai susiję, nes į jūrų ir jūrininkystės politikos srities su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusius poreikius bus atsižvelgiama pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus;

³⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystės (COM(2012) 79 final).

- b) iš EJŖŽF lėšų būtų remiamas naujų technologijų ir novatoriškų produktų, procesų ir paslaugų, visų pirma sukurtų įgyvendinant Programą, įsisavinimas jūrų ir jūrininkystės politikos srityje; iš šio fondo taip pat remiamas duomenų rinkimas vietoje ir duomenų apdorojimas ir per jį skleidžiami atitinkami pagal Programą remiami veiksmai – tai savo ruožtu padeda įgyvendinti bendrą žuvininkystės politiką, ES jūrų politiką ir tarptautinio vandenynų valdymo veiklą.

3. Sinergija su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF) padės užtikrinti, kad:

- a) mišraus finansavimo iš ERPF ir Programos lėšų priemonės būtų naudojamos remti veiklai, kuria užtikrinama pažangiosios specializacijos strategijų ir tarptautinės mokslinių tyrimų ir inovacijų srities kompetencijos sąsaja, įskaitant bendras tarpregionines ir tarptautines programas ir visas Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrą, taip siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;
- b) ERPF veikla, be kita ko, būtų orientuojama į regioninių ir vietos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų plėtojimą ir stiprinimą, be kita ko, būtų remiamas rezultatų, naujų technologijų ir novatoriškų sprendimų, sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, panaudojimas ir įsisavinimas per ERPF.

4. Sinergija su „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+) padės užtikrinti, kad:

- a) ESF+ padėtų, įgyvendinant nacionalines ir regionines programas, plačiu mastu integruoti ir išplėtoti iš Programos lėšų remiamas naujoviškas mokymo programas, kad žmonės galėtų įgyti ateities profesijoms reikalingų įgūdžių ir gebėjimų;
- b) papildomojo finansavimo iš ESF+ lėšų priemonėmis galėtų būti naudojamosi veiklai, kuria skatinama žmogiškojo kapitalo plėtra mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, remti siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;

- c) pagal „Europos socialinio fondo +“ sveikatos kryptį būtų plačiu mastu integruojamos novatoriškos technologijos ir nauji verslo modeliai bei sprendimai, visų pirma sukurti įgyvendinant bendrąsias programas, siekiant padėti valstybėms narėms kurti novatoriškas, veiksmingas ir tvarias sveikatos sistemas ir sudaryti Europos Sąjungos piliečiams palankesnes sąlygas naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra.

5. Sinergija su Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP) padės užtikrinti, kad:

- a) pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus, būtų nustatomi ir nurodomi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję ES transporto, energetikos ir skaitmeninės ekonomikos sektorių poreikiai;
- b) iš EITP lėšų būtų remiamas naujų novatoriškų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, plataus masto įsisavinimas ir diegimas transporto, energetikos ir skaitmeninės fizinės infrastruktūros srityse;
- c) būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis su bendrąja programa ir su EITP projektais susijusia informacija ir duomenimis, pavyzdžiui, būtų atkreipiamas dėmesys į įgyvendinant bendrąją programą sukurtas, rinkai pateikti gerai parengtas technologijas, kurias būtų galima toliau diegti naudojantis EITP.

6. Sinergija su Skaitmeninės Europos programa (SEP) padės užtikrinti, kad:

- a) atsižvelgiant į tai, kad kelios Programoje ir SEP nustatytos teminės sritys yra panašios, remiamų veiksmų rūšys, numatomi jų produktai ir jų intervencinė logika būtų skirtingi ir papildytų vieni kitus;

- b) pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus, būtų nustatomi ir nurodomi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję skaitmeninės srities poreikiai; į tai įeina: su itin našiu skaičiavimu, dirbtiniu intelektu ir kibernetiniu saugumu susiję moksliniai tyrimai ir inovacijos, skaitmeninių technologijų derinimas su kitomis didelio poveikio technologijomis ir netechnologinėmis inovacijomis; parama įmonių, kuriančių proveržio inovacijas (kurių daugeliu bus derinamos skaitmeninės ir fizinės technologijos), veiklos plėtrai; skaitmeninių aspektų įtraukimas į visą veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir pramonės konkurencingumas“; parama skaitmeninei mokslinių tyrimų infrastruktūrai;
- c) SEP daugiausia dėmesio būtų skiriama didelio masto skaitmeninių pajėgumų ir infrastruktūros plėtojimui itin našaus skaičiavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityse, siekiant užtikrinti, kad, laikantis tam tikros ES sistemos, viešojo intereso srityse (kaip antai sveikatos, viešojo administravimo, teisingumo ir švietimo) ar srityse, kuriose esama rinkos nepakankamumo (pavyzdžiui, įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių, skaitmeninimo), būtų plačiu mastu pradėti naudoti ir visoje Europoje diegiami ypatingos svarbos esami arba išbandyti novatoriški skaitmeniniai sprendimai; SEP daugiausia įgyvendinama kartu su valstybėmis narėmis atliekant koordinuojamas ir strategines investicijas (visų pirma rengiant bendrus viešuosius pirkimus) į skaitmeninius pajėgumus, kuriais bus dalijamasi visoje Europoje, ir į ES masto veiksmus, kuriais remiama sąveikumo užtikrinimo ir standartizavimo veikla, vykdoma kuriant bendrąją skaitmeninę rinką;
- d) SEP pajėgumais ir infrastruktūra galėtų naudotis mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenė, be kita ko, tam, kad galėtų vykdyti pagal Programą remiamą veiklą, įskaitant bandymo, eksperimentavimo ir demonstravimo veiklą, visuose sektoriuose ir mokslo srityse;
- e) SEP būtų užtikrinamas laipsniškas įgyvendinant Programą sukurtų naujų skaitmeninių technologijų panaudojimas ir diegimas;
- f) Programos iniciatyvos, kuriomis siekiama rengti įgūdžių ir gebėjimų ugdymo programas, be kita ko, įgyvendinamas Europos inovacijos ir technologijos instituto ŽIB „Digital“ koordinavimo centruose, būtų papildomos iš Skaitmeninės Europos programos lėšų remiama su aukšto lygio skaitmeniniais įgūdžiais susijusia gebėjimų stiprinimo veikla;

- g) būtų suderinti patikimi abiejų programų strateginio programavimo ir veiklos procedūrų koordinavimo mechanizmai, o į jų valdymo struktūrą būtų įtrauktos atitinkamos Komisijos tarnybos ir kiti subjektai, susiję su skirtingomis atitinkamų programų dalimis.

7. Sinergija su Bendrosios rinkos programa padės užtikrinti, kad:

- a) Bendrosios rinkos programa būtų sprendžiamos visos MVĮ veikiančios rinkos nepakankamumo problemos, ir padės skatinti verslumą ir įmonių steigimą bei augimą. Bendrosios rinkos programa ir novatoriškoms įmonėms skirti būsimos Europos inovacijų tarybos veiksmai visapusiškai papildo vieni kitus, be kita ko, MVĮ skirtų paramos paslaugų srityje, visų pirma tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas;
- b) Europos įmonių tinklas, kaip ir kitos esamos MVĮ paramos struktūros (pavyzdžiui, nacionaliniai informacijos centrai, inovacijų agentūros), galėtų teikti paramos paslaugas pagal Europos inovacijų tarybos priemones.

8. Sinergija su Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) padės užtikrinti, kad:

pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus, būtų nustatomi ir nurodomi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję poreikiai, kylantys siekiant spręsti aplinkos, klimato ir energetikos sričių uždavinius. Programa LIFE toliau padės įgyvendinti ES aplinkos, klimato ir atitinkamą energetikos politiką ir teisės aktus, be kita ko, skatins panaudoti ir taikyti pagal Programą vykdomos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatus ir padės juos diegti nacionaliniu ir (tarp)regioniniu mastu, jei jie galės padėti spręsti aplinkos, klimato arba perėjimo prie švarios energijos klausimus. Visų pirma sinergijos su Programa bus toliau skatinama siekti per programos LIFE pasiūlymų vertinimo procedūrą skiriant papildomų balų pasiūlymams, kuriuose numatoma panaudoti Programos rezultatus. LIFE standartiniai veiksmų projektai padės kurti, bandyti ar demonstruoti tinkamas ES aplinkos ir klimato politikos įgyvendinimo technologijas ar metodikas – vėliau jos gali būti diegiamos platesniu mastu, naudojantis finansavimu iš kitų šaltinių, įskaitant Programos lėšas. Pagal Programą veikianti Europos inovacijų taryba gali teikti paramą naujoms proveržio idėjoms, gimusioms įgyvendinant programos LIFE projektus, išplėtoti ir komercinti.

9. Sinergija su programa „Erasmus“ padės užtikrinti, kad:

- a) bendri ištekliai iš Programos ir programos „Erasmus“ lėšų būtų naudojami veiklai, skirtai Europos aukštojo mokslo institucijoms stiprinti ir modernizuoti, remti. Programa bus prisidedama prie pagal programą „Erasmus“ remiamos Europos universitetų iniciatyvos, visų pirma jos mokslinių tyrimų aspekto, kuriant naujas bendras ir integruotas ilgalaikes ir tvarias švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas, pagrįstas tarpdiscipliniu ir tarpsektoriniu požiūriu siekiant, kad žinių trikampis taptų realybe ir būtų suteiktas postūmis ekonomikos augimui;

- b) Programa ir programa „Erasmus“ būtų skatinama švietimo ir mokslinių tyrimų integracija, sudarant aukštojo mokslo institucijoms palankesnes sąlygas rengti ir nustatyti bendras švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas, grįsti mokymo programas naujausiais nustatytais faktais ir mokslinių tyrimų metodais, kad visi studentai ir aukštojo mokslo institucijų darbuotojai, visų pirma tyrėjai, galėtų įgyti tiesioginės mokslinių tyrimų patirties, ir remti kitą veiklą, kuria integruojamas aukštasis mokslas, moksliniai tyrimai ir inovacijos.

10. Sinergija su Europos kosmoso programa padės užtikrinti, kad:

- a) pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus, būtų nustatomi ir nurodomi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję ES kosmoso pradinės ir galutinės grandies sektorių poreikiai; kosmoso mokslinių tyrimų veiksmams pagal programą „Europos horizontas“ bus įgyvendinami atitinkamais atvejais atsižvelgiant į Kosmoso programoje nustatytas viešųjų pirkimų ir subjektų tinkamumo finansuoti nuostatas;
- b) pagal Europos kosmoso programą kaip viešąją gėrybę teikiamais palydovų duomenimis ir paslaugomis būtų naudojamosi vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą (be kita ko, pagal bendrąją programą), kuria siekiama sukurti proveržio sprendimus, visų pirma susijusius su tvariais maisto ir gamtos ištekliais, klimato stebėseną, pažangiaisiais miestais, automatizuotomis transporto priemonėmis, saugumu ir nelaimių valdymu;
- c) pagal programą „Copernicus“ teikiamomis prieigomis prie duomenų ir informacijos paslaugomis būtų prisidedama prie Europos atvirojo mokslo debesijos ir taip palengvinama tyrėjų ir mokslininkų prieiga prie „Copernicus“ duomenų; mokslinių tyrimų infrastruktūra, visų pirma *in situ* stebėjimo tinklai, bus labai svarbūs *in situ* stebėjimo infrastruktūros, būtinos „Copernicus“ paslaugoms teikti, elementai ir, atvirkščiai – mokslinių tyrimų infrastruktūrai bus naudinga teikiant „Copernicus“ paslaugas parengiama informacija.

11. Sinergija su Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone (toliau – Išorės priemonė) padės užtikrinti, kad pagal Programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurioje dalyvauja trečiosios valstybės, ir tiksliniai tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai būtų derinami ir siejami su tuo pačiu metu pagal Išorės priemonę vykdomais rezultatų panaudojimo rinkoje ir pajėgumų didinimo veiksmais, atsižvelgiant į intervencijos poreikius ir sritis, bendrai nustatytus pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus.
12. Sinergija su Vidaus saugumo fondu ir sienų valdymo priemone, kuri sudaro sudedamąją Integruoto sienų valdymo fondo dalį, padės užtikrinti, kad:
 - a) pagal Programą sudarant strateginius mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planus, būtų nustatomi ir nurodomi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję saugumo ir integruoto sienų valdymo sričių poreikiai;
 - b) iš Vidaus saugumo fondo ir Integruoto sienų valdymo fondo lėšų būtų remiamas naujų novatoriškų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, diegimas saugumo mokslinių tyrimų srityje.
13. Sinergija su „InvestEU“ fondu padės užtikrinti, kad:
 - a) iš pačios Programos biudžeto novatoriams, su kuriais susijusi didelė rizika ir kuriems rinkoje nėra teikiamas perspektyvus ir tvarus finansavimas, būtų teikiamas mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ ir EIC lėšų, ir kartu suteiks galimybę tinkamai koordinuoti veiklą, kad per fondus ir tarpininkus, remiamus iš „InvestEU“ fondo lėšų, būtų veiksmingai suteikiamas ir valdomas mišraus finansavimo dalį sudantis privatusis finansavimas;
 - b) moksliniams tyrimams bei inovacijoms ir MVĮ skirtos „InvestEU“ fondo finansinės priemonės būtų sugrupuotos, visų pirma pagal specialią mokslinių tyrimų ir inovacijų teminę liniją ir pagal produktus, diegiamus naudojantis novatoriškoms įmonėms skirta MVĮ linija. Tai taip pat padės įgyvendinti Programos tikslus.

14. Sinergija su Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos inovacijų fondu (toliau – Inovacijų fondas) padės užtikrinti, kad:

- a) Inovacijų fondo lėšos būtų tikslingai skiriamos inovacijoms, susijusioms su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, įskaitant aplinkai saugų anglies dioksido surinkimą ir naudojimą, padedantį gerokai sušvelninti klimato kaitą, taip pat produktams, kuriais pakeičiami daug anglies dioksido išskiriantys produktai, pastangoms skatinti projektų objektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai saugų CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, statybą ir eksploatavimą ir novatoriškomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijoms ir energijos kaupimo technologijoms;
- b) iš Programos, ypač jos II veiklos srities, lėšų būtų teikiamas finansavimas technologijoms, galinčioms padėti įgyvendinti ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energetikos bei pramonės pertvarkymo tikslus, kurti ir demonstruoti;
- c) iš Inovacijų fondo lėšų būtų galima teikti paramą jo atrankos bei skyrimo kriterijus atitinkančių projektų, kurių vykdytojai gali būti gavę paramą iš bendrųjų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų lėšų, demonstravimo etapui.

15. Sinergija su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa padės užtikrinti, kad:

- a) pagal Programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų parengti visapusiški švietimo ir mokymo rėmimo veiksmai (įskaitant programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“), kad Europoje būtų neprarandami ir ugdomi reikiami įgūdžiai;
- b) pagal Programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų parengti bendri mokslinių tyrimų veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama horizontaliesiems klausimams, susijusiems su saugiu jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimu ne elektros energijos gamybos reikmėms tokiose srityse kaip medicina, pramonė, žemės ūkis, kosmosas, klimato kaita, saugumas bei avarinė parengtis ir indėlis į branduolinį mokslą.

16. Sinergija su Europos gynybos fondu bus naudinga civiliniams ir gynybos srities moksliniams tyrimams. Bus išvengta nereikalingo dubliavimosi.]

V PRIEDAS

PAGRINDINIAI POVEIKIO TRAJEKTORIJŲ RODIKLIAI

Stebint, kaip įgyvendinami bendrosios programos (BP) tikslai, remiamasi poveikio trajektorijomis ir susijusiais pagrindiniais poveikio trajektorijų rodikliais. Poveikio trajektorijos priklauso nuo laiko – nustatoma trumpojo, vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio, įskaitant laikotarpį po Programos įgyvendinimo, poveikio trajektorijos. Poveikio trajektorijų rodikliai padeda rengti ataskaitas dėl pažangos, padarytos siekiant užtikrinti kiekvienos rūšies mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį bendrosios programos lygmeniu. Šie rodikliai renkami naudojant kiekybines ir kokybines metodikas. Atskiromis Programos dalimis prie šių rodiklių prisidedama nevienodu mastu ir per skirtingus mechanizmus. Prireikus atskiroms Programos dalims stebėti gali būti naudojami papildomi rodikliai.

Su visomis Programos dalimis ir visais įgyvendinimo mechanizmais susiję tinkamo detalumo mikroduomenys, kuriais remiantis bus apskaičiuojami pagrindiniai poveikio trajektorijų rodikliai, bus renkami centralizuotai ir suderintai, užtikrinant, kad gavėjams tektų kuo mažesnę ataskaitų teikimo našta.

Be pagrindinių poveikio trajektorijų rodiklių ir jais neapsiribojant, taip pat bus renkami ir beveik tikruoju laiku pranešami duomenys apie programos įgyvendinimą ir valdymą, įskaitant bendradarbiavimo ryšių stebėseną, ir tinklo analitiniai duomenys. Tai apims, *inter alia*, duomenis apie pasiūlymus, paraiškas, dalyvavimą ir projektus; pareiškėjus ir dalyvius (įskaitant organizacijos rūšį, pvz., MVL, šalį, lytį, vaidmenį projekte, mokslo sritį / sektorių, įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus) ir indėlį į Sąjungos klimato tikslus.

Poveikio mokslui trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis mokslui: bus kuriamos naujos kokybiškos žinios, stiprinamas mokslinių tyrimų ir inovacijų srities žmogiškasis kapitalas ir skatinama žinių ir atvirojo mokslo principų sklaida. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, bus stebima naudojant rodiklius, susietus su toliau nustatytomis trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

Siekiant poveikio mokslui	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Naujų kokybiškų žinių kūrimas	<u>Publikacijos:</u> pagal BP parengtų kitų tyrėjų recenzuotų mokslinių publikacijų skaičius	<u>Citavimas:</u> pagal BP parengtų kitų tyrėjų recenzuotų konkrečios srities publikacijų svertinis citavimo indeksas	<u>Pasaulinio lygio mokslas:</u> vykdant BP projektus parengtų kitų tyrėjų recenzuotų publikacijų, kuriomis daromas esminis indėlis į konkrečias mokslo sritis, skaičius ir dalis
Mokslinių tyrimų ir inovacijų srities žmogiškojo kapitalo stiprinimas	<u>Ilgūdžiai:</u> įgūdžių tobulinimo veikloje (mokymo, mentorystės ir (arba) ugdomojo vadovavimo, judumo ir prieigos prie mokslinių tyrimų ir inovacijų infrastruktūros teikimo), vykdytoje įgyvendinant BP projektus, dalyvavusių tyrėjų skaičius	<u>Karjera:</u> tyrėjų, kurie tobulino įgūdžius pagal BP ir dėl to padarė didesnę individualų poveikį savo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, skaičius ir dalis	<u>Darbo sąlygos:</u> tyrėjų, kurie tobulino įgūdžius pagal BP ir dėl to užsitikrino geresnės darbo sąlygas, skaičius ir dalis
Žinių ir atvirojo mokslo principų sklaidos skatinimas	<u>Dalijimasis žiniomis:</u> pagal BP vykdytos mokslinių tyrimų veiklos produktų (atvirųjų duomenų, publikacijų, programinės įrangos ir kt.), kuriais pasidalyta per atvirąją žinių infrastruktūrą, dalis	<u>Žinių sklaida:</u> aktyviai naudojamų ir (arba) cituojamų laisvai prieinamų mokslinių tyrimų produktų dalis	<u>Nauji bendradarbiavimo ryšiai:</u> BP gavėjų, užmezgusių naujų tarpdisciplinio ir (arba) tarpsektorinio bendradarbiavimo ryšių su subjektais, kurie naudojami pagal BP jų vykdytos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos produktais, prie kurių teikiama atviroji prieiga, dalis

Poveikio visuomenei trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis visuomenei: mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla padės įgyvendinti ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius, įskaitant DVT, laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų, bus vykdomos naudingos ir paveikios mokslinių tyrimų ir inovacijų misijos, o visuomenė bus skatinama aktyviau naudotis inovacijomis. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, bus stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytomis trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

Poveikis visuomenei	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
ES politikos prioritetų įgyvendinimas vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą	Produktai: produktų, kuriais siekiama įgyvendinti nustatytus ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant veiksmus klimato kaitos srityje ir DVT), skaičius ir dalis (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju)	Sprendimai: inovacijų ir mokslinių tyrimų rezultatų, kuriais siekiama įgyvendinti nustatytus ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant veiksmus klimato kaitos srityje ir DVT), skaičius ir dalis (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju)	Nauda: apskaičiuotas bendras naudojimosi pagal BP finansuotos veiklos rezultatais poveikis pastangoms įgyvendinti nustatytus ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant veiksmus klimato kaitos srityje ir DVT), be kita ko, indėlis į politikos ir teisės formavimo ciklą (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju)
Mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų nauda ir poveikis	Mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų produktai: konkrečių mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų produktai (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)	Mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų rezultatai: konkrečių mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų rezultatai (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)	Pasiektos mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų siektinos reikšmės: pasiektos konkrečių mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų siektinos reikšmės (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)
Visuomenės skatinimas aktyviau naudotis inovacijomis	Bendras kūrimas: BP projektų, kuriuose dalyvaujantys ES piliečiai ir galutiniai naudotojai padeda bendrai kurti mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį, skaičius ir dalis	Dalyvavimas: pagal BP naudą gaunančių subjektų, kurie pasibaigus BP projektui taiko piliečių ir galutinių naudotojų dalyvavimo skatinimo mechanizmus, skaičius ir dalis	Mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatų panaudojimas visuomenėje: pagal BP bendrai sukurtų mokslinių tyrimų rezultatų ir novatoriškų sprendimų panaudojimas ir informuotumas apie juos

Poveikio technologijoms ir ekonomikai trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis technologijoms ir ekonomikai: skatinamas įmonių steigimas bei augimas ir tiesioginių bei netiesioginių darbo vietų kūrimas, taip pat pritraukiama investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, bus stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytais trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

Poveikis technologijoms ir ekonomikai	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Inovacijomis pagrįstas ekonomikos augimas	<u>Novatoriški produktai:</u> pagal BP sukurtų novatoriškų produktų, procesų ar metodų (pagal inovacijų rūšis) skaičius ir intelektinės nuosavybės teisių (INT) paraiškų skaičius	<u>Inovacijos:</u> įgyvendinant BP projektus sukurtų inovacijų (pagal inovacijų rūšis), be kita ko, susijusių su suteiktomis INT, skaičius	<u>Ekonomikos augimas:</u> pagal BP inovacijas sukūrusių įmonių steigimasis, augimas ir rinkos dalis
Papildomų ir geresnių darbo vietų kūrimas	<u>Remiamos darbo vietos:</u> naudą gaunančiuose subjektuose BP projektui įgyvendinti sukurtų etato ekvivalento darbo vietų ir išlaikytų darbo vietų skaičius (pagal darbo vietų rūšis)	<u>Tvarios darbo vietos:</u> pasibaigus BP projektui naudą gaunančiuose subjektuose sukurtų etato ekvivalento darbo vietų skaičius (pagal darbo vietų rūšis)	<u>Visos darbo vietos:</u> tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų, sukurtų ar išlaikytų skleidžiant BP rezultatus, skaičius (pagal darbo vietų rūšis)
Investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas pritraukimas	<u>Bendros investicijos:</u> viešųjų ir privačiųjų investicijų, kurias padėjo pritraukti pradinės investicijos iš BP lėšų, suma	<u>Plėtra:</u> pritrauktų viešųjų ir privačiųjų investicijų į naudojimąsi BP rezultatais arba jų plėtojimą suma	<u>Indėlis į 3 proc. tikslo įgyvendinimą:</u> Europos Sąjungos dėl BP padaryta pažanga siekiant 3 proc. BVP tikslo